

Avem un scop. Ce facem eu al?

1. Solidaritate ori demisie

Că trăim în cea mai bună din lumiile posibile e clar. Că societatea pentru care s-a murit în '89 e infinit mai bună decât cea apusă este iarăși clar. Că regulile noului joc sunt dure și presupun și sacrificii e limpede.

Avem însă o singură viață și din păcate pentru unii nu mai putem spune că este abia la început. Avem speranța că în laboratoarele noii României și Europe se pregătește un viitor mai bun copiilor noștri. Pentru mulți învățători din cei de peste 40 de ani viitorul însă nu mai poate fi conjugat cu nonșalanță.

Este laudabil că sindicatele, asociațiile profesionale, formatorii de opinie nu contestă regulile noii ordini care în viitor va aduce prosperitate. Solicită însă siguranță și protecție pentru prezentul celor de azi pe care îi reprezintă. Așa au apărut cereri de zeci de salarii pentru cei disponibilizați, menținerea unui număr sigur de locuri de muncă la privatizare, bonuri de masă etc.

Nu am simțit însă că sindicatele din învățământ și nici noi să se/ne fi bătut serios pentru bonurile de masă promise oficial, pentru zeci de salarii compensatorii, pentru numeroasele cadre didactice de la nivel de țară puși pe liber, pentru revenirea privind mărirea numărului de copii la clasă care afectează numărul de posturi. Fiecare e fericit că a fost el ocolit de mai rău, iar solidaritatea cu colegul aflat în necaz s-a manifestat cel mult cu o bătaie pe umăr compătimitoare. S-a afirmat public că până în iunie se va schimba legea învățământului. Dorim să intrăm în posesia proiectului legii și să îl studiem făcând și eventuale propuneri. O propunere ar fi ca toate cadrele didactice care doresc să urmeze o altă formă

de învățământ să fie acceptate pe locuri fără taxă (privilegiu firesc pentru unii ce funcționează în același sistem). O specializare în plus îi face mai competenți pentru sistem, dar o diplomă în plus le va da o mai mare șansă de reprofilare când sistemul le va reduce postul. Mari îmbunătățiri ar trebui aduse și sistemului de restrângere de activitate și concursului de ocupare a posturilor.

Mi s-a plâns nu demult cineva că din toamnă ar putea rămâne fără slujbă. Acea persoană este cu adevărat cineva între învățătorii arădeni. O confirmă cei din jurul său, dar și sistemul oficial. A fost chemată la fel și fel de acțiuni, a fost lăudată și distinsă cu diplome. E un om pe care sistemul a contat și care a răspuns mereu prezent. Este însă posibil ca metodologiile după care se operează să lase pe drumuri pe unul dintre cei mai buni din branșă.

Ca fiecare dintre dumneavoastră, îmi propun să fac lumea mai bună și mai dreaptă. Nu mi-am pus capul în ștreang însă dacă acest lucru nu mi-a reușit. Am promis însă acestei persoane că dacă sistemul va greși atât de mult încât să îi alunge și pe cei merituoși voi demisiona fiindcă să cer autodizolvarea asociației nu voi avea tupeul să o fac.

Vă întrebați de ce aș cere autodizolvarea asociației? Recitiți din statut scopul ei: „*ĂĂ are ca scop cultivarea spiritului de solidaritate.....*” Cu aceste cuvinte începe capitolul privind scopul asociației noastre. Și atunci care este „scopul și durata vizitei” prin asociație a celui pe care asociația l-a desemnat președinte dacă a uitat până și primul scop al acesteia. Vă propun tuturor să ne aplecăm asupra acestui aspect. Unui om i-am promis că voi demisiona dacă va fi nedreptățit chiar dacă i se vor aplica corect normele în vigoare și mă voi ține de cuvânt chiar dacă nu îi va ajuta cu nimic.

Dar oare dumneavoastră nu v-am promis nimic? Dar oare unii altora nu ne-am promis nimic?

2. Prestigiul școlii și învățătorului

Înainte de război (nu cel cu Irakul ci cel de-al doilea mondial) învățătorii aveau un mare prestigiu. Cu atâta ușurință repetăm acest lucru! Care să fie cauza erodării prestigiului breslei?

Ca învățători de copii (vorba unui cu adevărat mare învățător arădean) nu cred să fim noi mai prejos decât înaintașii. Și din punct de vedere al dotării intelectuale, majoritatea dintre noi am fost, asemenea celor din vechime, vârfuri în școlile din localitățile de unde am pornit spre „pedagogic”. În privința averii, învățătorii nu au fost, nu suntem și nu vom fi de invidiat, iar acest lucru ni l-am asumat. Cei din jur își ridicau pălăriile în fața dascălilor din cu totul alte motive decât starea materială.

Cei de dinaintea noastră nu cred însă să se fi limitat în a învăța doar copiii. Aici cred că am făcut pasul înapoi. Este pe cale de dispariție învățătorul-scriitor, învățătorul-formator de opinie, învățătorul-artist, învățătorul-primar, învățătorul-lider politic, învățătorul-avocatul cauzei celor din jur, învățătorul-enciclopedie, învățătorul-biblioteca a comunității, învățătorul-animador al vieții culturale, învățătorul-sfetnic al aproapelui, învățătorul-reper al cetății. Învățătorii am făcut pasul înapoi și în structurile de conducere ale școlilor sau sindicatelor din învățământ, am dat înapoi în a cere o reprezentare proporțională până și în aceste foruri ale căror piloni majori suntem.

La loc de cinste în statutul nostru stă scris la scopul asociației „*ridicarea prestigiului școlii și învățătorului*”. Luându-ne în serios propriul statut, câțiva învățători am

încercat oarece pași în a ne face simțită prezența și vocea și dincolo de catedră.

În acest sens am întreprins proiectul privind școala de vară pentru etnicii români lipsiți de școală națională, SOS-ul privind românii din Bulgaria, poziția privind taxa la biblioteca publică, demersurile în a fi recunoscuți ca parteneri de către universitățile arădene, eforturile Asociației Române pentru o Școală Modernă Arad cu doamna Mureșan la pupitru pentru racordarea la înnoirile de pe plan european, prezența în câteva coloane ale presei arădene, demararea de către doamna vicepreședintă Curetean a elaborării unei monografii a asociației, protocolul de parteneriat cu CJAPP, implicarea asociației în programul de sprijin pentru elevii defavorizați finanțat de instituțiile europene, luările de poziție față de probleme de interes general din prezentul număr al revistei, inițiativa colaborării cu asociațiile similare din Timiș și Caraș, apelul din 6 februarie ca în revista noastră să se exprime cât mai mulți învățători, inițiativa de a obține case de odihnă și un club al învățătorilor.

Trageți-ne de mânecă dacă am luat-o pe căi greșite! Sprijiniți-ne cu idei și suflu nou dacă suntem pe drumul cel bun! Cocorii se zice că se schimbă la conducerea cârdului în zborurile lungi pentru că cei din față oboresc. Veniți alături de noi și preluați conducerea plutonului pentru că zborul ne va fi sigur lung și dificil. Ni-l dorim și înalt?

Președinte A.Î.A. Viorel Dolha

O altfel de lume, un altfel de dascăl

Prezența învățătorului, amprenta pe care acesta și-o imprimă asupra educației elevilor are efecte complexe și plurivalente.

Dascălul, prin activitatea sa, depășește cadrul școlii, rămânând educator în orice mediu social, fiind model pentru toți semenii săi, nu numai în relațiile cu elevii.

Profilul educatorului trebuie privit azi în dinamica lui, căci, chiar dacă profilul social al noului dascăl este o realitate, nu se poate spune că el este definitiv conturat, cu atât mai puțin închistat într-o lume statică.

Cuplul educator – educat formează o unitate. Astfel, nici educatorul și nici educatul nu pot exista independent unul de celălalt. În același timp, nici cuplul nu poate exista prin el însuși, ci numai integrat într-un sistem social: *școala* și colectivitatea pe care o formează elevii și educatorii.

Societatea românească are nevoie de un învățământ desfășurat într-o atmosferă de libertate spirituală, favorabilă realizării unei relații ce stimulează gândirea și creativitatea.

Doar un învățământ în deplină consonanță cu cel din țările civilizate, democratice va putea forma personalități proeminente creatoare.

Valorile democrației – libertatea, demnitatea, dreptatea, responsabilitatea – devin scopuri și conținuturi ale învățământului în școală. Rolul educatorului crește, iar elevii, în continuă formare, trebuie să fie legați trup și suflet idealurilor umaniste autentice.

Dascălul este nu numai omul care educă, ci și cel care iubește oamenii și vrea să facă ceva bun pentru ei. Dascălul îi învață pe elevi nu numai să cunoască, să știe, ci mai ales să înțeleagă, să discernă și să conchidă în cunoștință de cauză, să iubească, să aprecieze, să respecte. Domeniul cel mai sensibil în care dascălul se poate impune este cel al relațiilor socio – afective, pentru că, dintre darurile de neuitat până la sfârșitul vieții, în mintea și în inima tuturor se păstrează neîntinat ceea ce elevul primește de la dascălul său.

Profesia de dascăl nu este nici carieră, nici mijloc de trai, ci un fel de misiune frumoasă, nobilă, fiind vorba de vocație, ca și în artă, de generozitate, de dăruire spirituală totală.

Parafrazându-l pe E. Cioran care spunea: "Cu lumea trebuie să fii darnic. Să te cheltuiești risipindu-ți ființa...", putem spune: "Cu elevii trebuie să fii darnic. Să-i educi oferindu-ți ființa...".

Dezvoltarea unor relații socio – afective pozitive între învățător și elevi, bazate pe simpatie, atracție și acceptare, permite constituirea unui climat psihosocial favorabil unei conlucrări eficiente.

Nu există rețete pedagogice pentru a-l determina pe dascăl să acționeze în anumite situații educative, el trebuie să ia o decizie, să lege relații empatice cu elevii, să realizeze cadrul unei comunicări afective. Atunci când te afli în mijlocul unor suflete gingașe de copii, "copiii tăi", alături de care trăiești o permanentă "nouă" copilărie, sufletul tău se bucură la fiecare reușită a lor, și tot de atâtea ori suferă alături de cei triști.

Dascălul, cel de-al doilea părinte al lor are datoria de a plămădi, în sufletele oneste și atât de firave, cele mai nobile

sentimente de dragoste și sinceritate, prietenie și respect, realizându-se un perpetuu flux sufletesc.

Dascălul trebuie să se formeze continuu, pentru că, după cum spunea Rousseau, "pentru a forma un om, trebuie să fii mai mult decât un om tu însuși".

*Institutor Gornic Mirela
Șc. Gen. Nr.2 Arad*

Războiul punctelor

Suntem în plin război. A început campania de primăvară pentru acumularea punctelor. Onorat MEC ne îmbie, surâzând, să ne prindem în sarabanda organizată sub înaltu-i patronaj.

Studiem metodologia conform căreia este apreciată munca noastră. Ne privim unii pe alții așa cum nu ar trebui, ne certăm unii cu alții așa cum nu ar trebui, îi privim invidioși pe cei care și-au acumulat "puncte", ne luptăm cu înverșunare pentru fiecare 0,5 acordat, îl vânam cu atenție pe coleg, nu care cumva să-și fi adăugat ceva acolo, devenim suspicioși, irascibili. Nervi de primăvară, nu-i așa.

Facem socoteli nesfârșite, stabilim tactici de apărare și atac, devenim strategii desăvârșiți. Apoi, așa, într-o doară, ne mai trece pe la ureche o întrebare supărătoare, dar munca noastră de la clasă unde e? Unde e picătura aceea de sudoare, unde e zbaterea de zi cu zi, de oră cu oră pe care învățătorul o depune? Interesează pe cineva acest lucru? Mă tem că nu și nu e drept.

Nu e drept să fim apreciați conform unor criterii gândite "en gros" pentru toată suflarea dascălimii.

Nu e drept ca în urma acestui sistem de puncte, colegi cu 25-30 de ani de învățământ în spate, buni profesioniști să rămână pe dinafară.

Nu e drept să participăm la concursuri în urma cărora dascălii să fie valorizați pe baza unui examen de tip grilă. Suntem foarte curioși cum ne vom dovedi abilitățile

profesionale, lăsând la o parte informațiile teoretice, pe baza acestei grile,. La urma urmei, pe cine interesează? Concursul va avea un mare grad de obiectivitate!

A început războiul, doamnelor și domnilor. Am ciudata senzație că suntem lăsați să ne lansăm orbește în aceste bătălii, ca niște soldați programați. Văzându-ne , mi-aduc aminte de un roman citit demult. Copiilor la naștere le era aplicată pe cap o căciulă din pielea unui animal proaspăt tăiat. Pe măsură ce aceștia creșteau, pielea se usca și se strângea tot mai mult pe capul lor, astfel încât într-un final nu mai aveau puterea de a gândi singuri, acționau doar la comandă. M-a izbit dureros această imagine. Încep să mă întreb dacă nu se dorește așezarea acestei căciuli și pe capul nostru. Îmi place să cred că nu. Unitatea noastră, a învățătorilor, ar trebui să se manifeste mai mult ca oricând. Este momentul să dovedim că acum nu este vorba de "eu", ci de "noi". Este momentul să arătăm că nu putem fi de acord cu un asemenea sistem de apreciere, chiar dacă el este venit de la "centru". Nu fabricăm șuruburi domnilor! Trăim într-o comunitate care poate și este nedreptățită să ne aprecieze munca.

Nu ne târâți în isteria "națională" a punctelor, nu ne otrăviți și nu ne parșiviți sufletele! Să nu uitați d-voastră, cei care ați inițiat această campanie de primăvară că noi, combatanții, ne simțim umiliți, jigniți, trădați în ceea ce am crezut că vrea această reformă de la noi. Am fost soldații d-voastră loiali, primii care am răspuns la orice chemare și acum domniile voastre puteți domnii liniștiți când acolo jos se suferă? Ucideți în noi ceea ce făcea din profesiunea noastră ceva aparte, ceva mai "altfel" decât alte profesii: dăruire, pasiunea care se manifestă zilnic într-un perimetru numit clasă, iar mai apoi într-un perimetru mai larg numit comunitate.

Va avea protestul nostru vreun ecou acolo unde trebuie? Nu știm, dar vrem să atragem atenția că noi, învățătorii nu mai dorim să devenim masele de manevră într-un război nesfârșit al punctelor. Alternative există: găsiți-vă alți combatanți sau gândiți o altă strategie.

"Ce tristă priveliște e câmpul victoriei", nu-i așa?

*Înv. Ana Curetean,
Șc. Gen. Nr. 3 Arad*

Dezvoltarea gândirii critice

Metode de învățare activă

Eficiența acțiunii educaționale depinde de mai mulți factori, dintre care metodele de predare – învățare, se detașează ca importanță. Maximizarea contribuției metodelor de instruire la formarea personalității elevului este asigurată prin tehnici, procedee și strategii eficiente de activizare a acestuia, de mobilizare, participare și implicare efectivă a elevilor în activitatea de predare – învățare. **Metodele bazate pe acțiunea elevilor ca și cele bazate pe gândire și limbaj interior se dovedesc a fi cele mai adecvate și mai eficiente, ele valorificând potențialul intelectual de învățare și formare al elevilor.** Pe această linie se înscriu și metodele și tehnicile de predare – învățare cu scopul dezvoltării gândirii critice, a căror prezentare am început-o în numărul anterior.

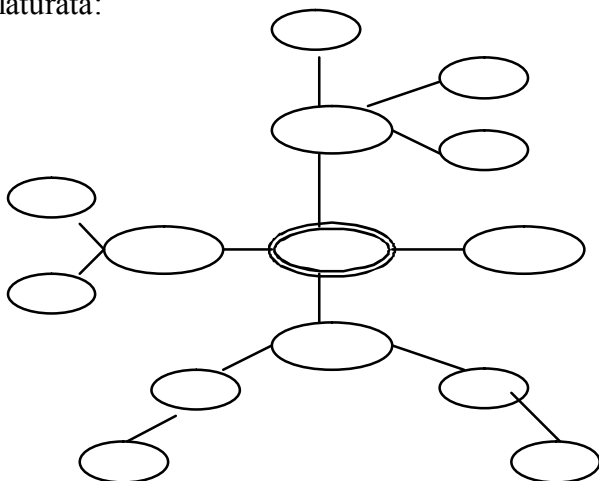
O altă tehnică de predare – învățare care stimulează participarea activă a elevilor, prin efort propriu, la propria lor formare, precum și capacitatea de a gândi liber și deschis este **tehnica "CIORCHINELUI"**. "Ciorchinele" este un "brainstorming necesar", prin care se stimulează evidențierea legăturilor (conexiunilor) dintre idei; o modalitate de a construi/realiza asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor.

Este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe, credințe și convingeri, evidențiind modul propriu a individului de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut.

Tehnica realizării unui ciorchine presupune parcurgerea următorilor pași:

1. Se scrie o propoziție – nucleu, sau un cuvânt în mijlocul tablei (pagină de caiet), hârtie de flipchart;
2. Se scriu cuvinte/sintagme care vin în minte în legătură cu tema/problema pusă în discuție (scrisă în mijloc);
3. Se leagă cuvintele/ideile propuse de cuvântul/sintagma inițială, stabilită ca punct de plecare, prin trasarea unor linii care evidențiază conexiunile dintre idei (conexiuni pe care le intuiești sau despre care credeți că există).
4. Se scriu toate ideile care vin în minte elevilor în legătură cu tema/problema propusă, până la expirarea termenului alocat sau până s-au epuizat toate ideile în legătură cu tema propusă.

Astfel se va realiza o structură ca cea din figura alăturată:

Regulile pentru utilizarea tehnicii "ciorchinului" sunt necesare a fi respectate și sunt în număr de 4:

1. Scrieți tot ce vă trece prin minte referitor la tema/problema pusă în discuție.
2. Nu judecați/evaluați ideile propuse, ci doar notați-le.
3. nu vă opriți până nu epuizați toate ideile/până nu expiră timpul alocat. Dacă ideile întârzie/nu vin, insistați asupra temei.
4. Lăsați să apară cât mai multe și mai variate conexiuni între idei, nu limitați nici numărul ideilor, nici fluxul legăturilor dintre acestea.

Această tehnică este foarte flexibilă și poate fi utilizată atât individual cât și ca activitate de grup. Atunci când se aplică individual, tema pusă în discuție trebuie să fie familiară elevilor care nu mai pot culege informații și afla idei de la colegi. În acest caz, utilizarea acestei tehnici poate reprezenta o pauză în brainstorming – ul de grup, dând posibilitatea elevilor să gândească în mod independent. Folosită în grup, dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoștință de ideile altora, de legăturile și asociațiile dintre acestea realizate de colegii săi.

Această tehnică poate fi utilizată în mod liber, fără prescripții sau restricții, sau prin indicarea prealabilă a unor categorii de informații pe care învățătorul le așteaptă de la elevi (ciorchine nedirijat). Putem realiza în faza de fixare, consolidare "ciorchine revizuit" în care elevii sunt ghidați, prin intermediul unor întrebări, în gruparea informațiilor în funcție de anumite criterii. Prin aceasta se fixează mai bine ideile și se structurează informațiile facilitându-se reținerea și înțelegerea lor. Adesea poate rezulta un "ciorchine cu mai mulți sateliți".

Astfel de metode interactive asigură condiții optime elevilor să se afirme atât individual, cât și în echipă, să

beneficieze de avantajele învățării individuale, cât și de cele ale învățării colective.

Psiho – ped. Chițu Larisa, coord. CJAPP

Bibliografie:

Dumitru, I., "Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă", Editura de Vest, Timișoara, 2000.

Metode alternative de învățare - metode ale gândirii

Activitatea desfășurată la școala Generală Radna, la cercul pedagogic al învățătorilor de pe Valea Mureșului, din luna martie 2003, am realizat-o din dorința de a trezi colegilor interesul și a da, poate, un punct de plecare spre ceea ce ne dorim cu toții – ca aceste cercuri pedagogice cadru pentru inventivitate și creativitate, atât pentru noi cât și pentru sufletele pe care le modelăm zi de zi.

Activitatea desfășurată a avut ca temă "METODE ALE GÂNDIRII CRITICE", iar activitatea practică cu subiectul: "Locul natal" s-a axat pe folosirea metodelor gândirii critice

cât și a altor metode, care s-au îmbinat în realizarea obiectivelor activității.

În proiectarea activității am urmărit:

- înțelegerea și utilizarea în comunicare a unor termeni și concepte specifice istoriei, geografiei, științelor naturii;

- formarea și dezvoltarea capacităților și abilităților de experimentare și explorare/investigare a realității, folosind instrumente și procedee specifice;

- dezvoltarea interesului și a responsabilității pentru menținere unui mediu natural echilibrat, propice vieții;

- implicarea efectivă, activă a elevilor în procesul de învățare, asimilarea cu adevărat a unor cunoștințe noi și restructurarea activă a schemelor mintale.

Elevii au desfășurat o serie de activități în urma cărora au realizat o serie de notițe pe care apoi le-au folosit la sistematizarea și restructurarea cunoștințelor în legătură cu tema dată. S-au făcut vizite la muzeul orașului, excursii, activități practice de realizarea unor desene în mijlocul naturii, au realizat concret măsurarea vitezei apei Mureșului, au luat și un interviu domnului primar la orașului Lipova, pentru a afla perspectivele economice ale orașului Lipova.

Demersul didactic al activității s-a desfășurat pe grupe și domenii astfel: grupa clasei a III-a (înv. Delia Cosor), domeniul – științelor naturii; grupa clasei a IV-a A (înv. Ștefania Buhus), domeniul – geografie; grupa clasei a IV-a B (înv. Violeta Filimon), domeniul – istorie.

Captarea atenției a fost realizată prin două ghicitori geografice – istorie:

1. Care județ se afla

În vestul României,

Situat pe malul Mureșului?

(Județul Arad)

2. Care este localitatea din județul Arad

De pe Mureș, ce poartă denumirea:

"Santinela la Porțile Aradului? "

(Orașul Lipova)

Prin metoda brainstorming neliniară - "Ciorchinele" reactualizăm cunoștințele. Se scrie tema în mijlocul tablei: - "Locul natal", apoi se notează toate ideile, sintagmele, cunoștințele sau cuvintele cheie în legătură cu tema, trăgându-se linii între acestea și temă, iar apoi între toate ideile care par a fi conectate în același domeniu.

După anunțarea grupelor și domeniilor, grupele claselor a III-a și a IV-a B lucrează fișa: "Știu, vreau să știu, am învățat", iar clasa a IV-a A lucrează cu metoda - "Cubul". Cele două grupe negociază ideile din lista de cunoștințe:

- cele ce în urma discuțiilor în cadrul grupei au temeuri pentru a fi considerate sigure, vor fi trecute în rubrica "Știu";
- cele controversate s-au alte întrebări care apar în timpul discuției se trec în rubrica "Vreau să știu";
- la rubrica "Am învățat", elevii vor completa ce ceea ce au aflat în timpul activității;

Grupa clasei a IV-a A au la dispoziție un cub de carton și sunt solicitați să noteze fiecare câteva idei conform instrucțiunilor:

- *Describe!*
- *Relatează*
- *Asociază!*
- *Analizează!*
- *Aplică!*
- *Argumentarea pro sau contra!*

În continuare grupele completează pe domenii fișele ce vor alcătui "Portofoliul":

I – Istoria Lipovei

- Evenimentele mai importante din istoria Lipovei

- Personalități ale Lipovei

- Cultura

- Formațiuni culturale

- Social și umanitar

II – Flora Lipovei

- Fauna Lipovei

- Parcuri și zone verzi

- Obiective turistice

- Perspective

III – Lipova – considerații generale

- Relieful

- Clima

- Apele – Băile Lipova

- Populația – Graiul locuitorilor Lipovei

- Resurse naturale și activități economice

- Administrare și urbanism

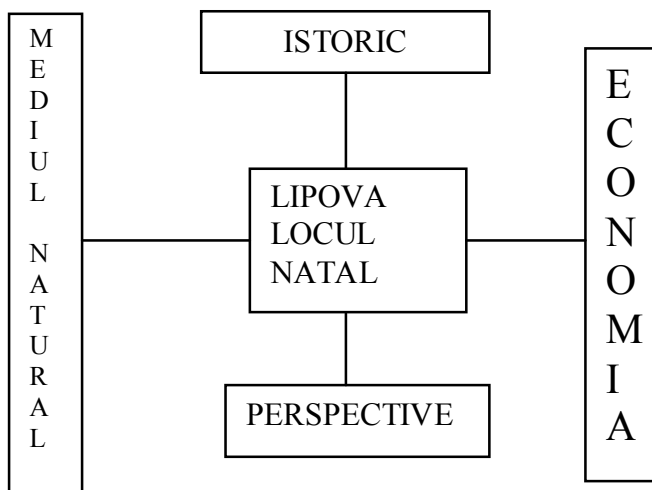
Momentul următor este realizat cu o activitate directă de grupa clasei a III-a:

- demers ecologic: " De strajă în grădina naturii".

Grupa clasei a IV-a B întocmește rezumatul domeniului istoric prin metoda:

- "Tehnici de sintetizare și rezumare a unor conținuturi".

Prin metoda "Problematizării", fiecare grupă completează metoda inițială: "Ciorchinele", alegând dintre fâșiile decupate pe acelea potrivite fiecărui domeniu, sistematizat și ordonat.

Momentul artistic, realizat de clasa I (înv. Viorica Bociort) și clasele a IV-a, au adus aerul primăvărat prin cântece și dans aerobic.

Referatul "Gândirea critică", susținut de doamnele învățătoare Eugenia Damacus și Mirela Barla, au încheiat o activitate la care și-au adus aportul întregul colectiv de învățătoare ale Școlii Generale Radna.

*A coordonat activitatea și a consemnat,
înv. Ștefania Buhus
Școala Generală Radna*

Sporirea valențelor educative ale activităților de abilități practice

În periplul nostru didactic am pornit de la un gând exprimat de **Lucian Blaga**: "*Pedagogia caută, de când există, să desființeze sau să scurteze copilăria omului, în timp ce adevăratul scop ar trebui să fie acela de a prelungi sau chiar a permanentiza virtuțile și calitățile copilăriei*", calități pe care am căutat să le dezvolt prin orele de abilități practice.

Considerăm că **educația practică cuprinde toate activitățile manuale ale elevilor ce se fac mai ales în cadrul școlii pentru ca aceștia să devină "oameni" cu deprinderi practice fundamentale**. Dacă acestea au fost inițiate ele pot fi complementate de familie, gândindu-ne la faptul că alături de părinți, ei participă la unele treburi gospodărești, devenind "colaboratori" ai mamei sau ai tatălui, exemplul acestora fiindu-le un prețios sprijin în dezvoltarea interesului pentru muncă.

Virtuțile formative ale acestui obiect de învățământ sunt multiple. Astfel prin studiul acestei discipline urmărim: întărirea corpului, înprospătarea spiritului practic, a capacității de a "inventă" realizând lucrări originale. Totodată le dezvoltă atenția, perseverența, minuțiozitatea, dârzenia, stăpânirea de sine, optimismul și încrederea în forțele proprii. Permițând îmbinarea muncii fizice cu munca intelectuală se evită surmenajul intelectual.

Experiența dobândită la catedră ne-a confirmat drept cheie a succesului necesitatea apropierii de elevi, a cunoașterii

sufletului lor, a intereselor lor, a sensibilității lor față de tot ce-i înconjoară. La vârsta școlară mică imaginația copilului este o sursă de creativitate cu toate însușirile ei: fluiditate, plasticitate, originalitate.

Am asigurat o atmosferă stimulativă, de cooperare, de interes și preocupare, de lucru în perechi sau echipă, care să centreze învățarea pe autonomia, inteligența, sensibilitatea, voința și creativitatea fiecărui elev.

Chiar dacă disciplina se cheamă "abilități practice" și face parte din aria curriculară "tehnologii" am aplicat în practică cunoștințele teoretice însușite la alte discipline de învățământ, devenind un autentic "spațiu interdisciplinar" pentru aproape toate disciplinele care se studiază în învățământul primar (limba și literatura română, matematică, științe, educația muzicală, educația civică, educația plastică).

În același timp am îndrumat copiii pentru prefacerea în lucruri utile a oricărui material ce poate fi folosit și refolosit.

Am perseverat în dezvoltarea voinței de a finaliza fiecare lucrare, pentru ca mai apoi prin expunerea, autoevaluarea ei să contribuie la înveselirea inimii copilului și dobândirea încrederii în forțele proprii.

Am reflectat asupra a ceea ce ar trebui să propunem la conținuturile planificării calendaristice pentru a realiza obiectivele cadru, pentru a face plăcute și atractive orele, pentru a ridica abilitățile practice la rang de "artă".

Ținând seama de mediu din care provin elevii noștri, un lucru esențial pentru reușita orelor de abilități constă în **interesul pentru procurarea materialelor necesare**, materiale cele mai adecvate și de cea mai bună calitate, suficiente pentru fiecare copil.

Recapitulând implicațiile noii strategii didactice care vizează realizarea obiectivelor de referință am constatat că trebuie respectate următoarele etape:

1. Să se înceapă cu orientarea atenției elevilor către o anumită problemă practică "cunoscută" de copii în mod direct (Care este simbolul primăverii – ghiocelul -), apoi cu "observarea directă" (a plantei, distribuite fiecărui copil din timp) sau prin intermediul unei planșe sau fotografii.

2. Observarea și analizarea materialului de lucru, a modelului ce trebuie confecționat, conduce la dezvoltarea atenției, a spiritului de observație, la dezvoltarea limbajului specific (material natural, material sintetic, conturare, pliere, muchiere, etc.).

3. Memorarea explicațiilor primite privind etapele de lucru pentru realizarea obiectului propus.

4. După ce sunt conștienți de etapele de urmat, le execută. Aici își formează deprinderea de a mânui unelte simple de muncă, ceea ce facilitează o încadrare mai rapidă în activitatea practică din ciclul gimnazial. Apoi elevii sunt puși în situația de a orna obiectul original, după imaginația fiecăruia. Acum li se dezvoltă atitudinea creatoare, ceea ce duce la educarea gustului pentru frumos, la educarea simțului estetic.

5. Expunerea obiectivelor realizate, le dezvoltă o atitudine corectă față de muncă și față de rezultatele ei, elevii învățând să se corecteze, să se autoaprecieze sau să evalueze munca partenerilor de echipă sau colegilor de clasă. Examinarea lucrărilor și descrierea lor orală a obiectului conduc la fluiditatea comunicării orale a copiilor.

6. Și ca ambianța să fie plăcută elevii trebuie obișnuiți să-și facă ordine și curățenie la locul de muncă. Prin Aceasta

contribuim la educația ecologică în spiritul grijii față de tot ce ne înconjoară.

Astfel la capitolul "**Activități cu materiale din natură**" copiii au realizat:

a) covor de frunze și flori (cu frunze și flori presate din timp). I-am obișnuit ca pe timpul verii să preseze flori, să le scrie denumirea populară și chiar să consemneze împrejurarea în care au fost culese.

b) Mărgelele păpușii (din fasole de diferite mărimi și culori);

c) Coș cu flori, curcubeul (din semințe de dovleac), pești (din semințe de floarea – soarelui);

d) Ariciul, caracatița, cocoșul, câinele (din castane adunate în timpul drumeției din Parcul Copiilor și din boabe de porumb);

e) Broasca țestoasă, șoricelul (din coajă de nucă), lampadar (din dovleac).

Capitolul "**Lucrări cu materiale sintetice**" l-am împărțit în:

- I. Lucrările din fire de melană, unde copiii au confecționat păpuși (prin răsucire și legare), cordoane pentru păpuși (prin împletire), ciucuri pentru legat bluzițe, atârnat la căciuli, pești pampon – lucrarea colectivă constituindu-se în "Acvariul cu pești".
- II. Lucrările din hârtie, care contribuie la dezvoltarea abilității de a contura, decupa, asambla după imaginația și creativitatea fiecăruia. Am folosit ca materiale hârtia obișnuită, hârtia glasată, hârtia creponată și am recurs la o serie de îndoituri.

a) Din *hârtie obișnuită și glasată* am confecționat coifuri, pahare, vapoare, bărci cu care apoi am încropit lucrarea "La Plajă". Lucrarea colectivă "Primăvara" a necesitat decuparea soarelui, obținerea ghiocelilor prin îndoitori, a broscuțelor, a mămăruțelor – folosind tehnica Origami. Confecționarea mai multor podoabe pentru bradul de Crăciun (lumânări, globuri, stelute, îngerăși), confecționarea unor coșulețe în care își pun materialele de lucru și a unor jucării (morișca de vânt).

O preocupare constantă în anul trecut școlar, dar și în acest an, a fost realizarea unor lucrări tematice (Crăciunul, Primăvara, Iunie), direct pe sticla gemurilor clasei, obținând *vitralii în miniatură* lucrate cu multă plăcere de către copii.

b) Din *hârtie cerată*, liță și mărgelușe au confecționat fluturi de diverse culori și mărimi.

c) Prelucrarea *hârtiei creponate*, ruptă, mototolită și lipită apoi pe cartoane cu contururi de desene și culori, pe care singuri și le-au ales, le-au dat satisfacții uriașe. Cu aceeași râvnă au realizat lucrări închinare sărbătorii Paștelui – planșe afișate în sala de clasă și pe culoarele școlii.

Imensa lor bucurie sufletească s-a împletit cu mulțumirea noastră că aici și-au găsit aplicația și cunoștințele despre culori dobândite la educația plastică, aici s-a călit tenacitatea de care trebuie să dai dovadă pentru finalizarea unei lucrări.

N-am neglijat nici activitățile de gospodărie având în vedere necesitatea cunoașterii preparării micului dejun într-o excursie sau drumeție, a întreținerii plantelor din sala de clasă, a menținerii într-o stare de curățenie impecabilă a îmbrăcămintei și încălțăminte.

Concluzia generală este că lucrând în acest mod putem realiza obiectivele cadru la orele de abilități practice, putem

dezvolta la elevi trăsături pozitive de caracter – printre care cea mai de seamă socotim că este satisfacția rezultatelor muncii cu mâinile și gândirea proprie, putem contribui la dezvoltarea personalității fiecărui copil și la dezvoltarea responsabilității colective.

Un mentor original, inventiv, cu dorința de formare continuă își învață ucenicii să-și facă viața mai frumoasă și mai plăcută (indiferent de condițiile în care se dezvoltă).

*Înv. Rodica Ghender,
Ana – Mariana Foltean
Școala Generală "Avram Iancu" Arad*

Comunicăm, utilizând dialogul (clasa a III-a)

Dialogul contribuie la satisfacerea nevoii și dorinței copilului de a comunica, dar, în același timp, facilitează influențele educației adultului.

În clasa a III-a se identifică și conștientizează cele trei coordonate pe care se structurează dialogul:

- a) Adresarea și exprimarea dorinței noastre;
- b) Tratarea subiectului – prin enunțarea succesivă a mesajelor care se leagă pentru a dezvolta subiectul.

c) Încheierea subiectului, întreruperea contactului cu interlocutorul. Elementele care se reiau și se exersează sunt: recomandarea, adresarea ținând seama de vârstă, gradul de rudenie și statutul interlocutorului, utilizarea formulelor de politețe, salut, recunoștință, respect.

Luând în considerare aceste aspecte teoretice, am realizat cu elevii diferite situații de comunicare. Subiectele de discuție au fost grupate în două categorii:

1. A vorbi despre situația dată

a) Același statut, aceeași vârstă:

- Te-ai mutat într-un cartier nou. În părculețul din fața blocului în care locuiești sunt câțiva copii, de-o vârstă cu tine, care se joacă. Cum te vei adresa acestor copii pentru ca să fii primit în rândurile lor ca participant la joc?
- Un coleg de clasă este foarte supărat și refuză să discute cu oricine se apropie de el. Cum ai putea să îl determini să-ți spună problema lui pentru a-l putea ajuta?

b) Alt statut:

- Pe malul Mureșului vezi un pescar care și-a instalat undița pentru a pescui. Tu ești un mare pescar amator. Ai vrea foarte mult să conversezi cu el. Cum vei începe dialogul cu el? (Se simulează două variante: a) pescarul este prietenos, b) pescarul este ursuz, concentrat la ceea ce face).
- Vin oaspeți la părinții tăi. Deși ți-e interzis să-i deranjezi, tu ai vrea să discuți cu unul dintre oaspeți, despre care ai aflat că este

antrenor de fotbal. Cum vei iniția conversația?

- Mama te duce la stomatolog. În sala de așteptare, te așezi lângă o fetiță care așteaptă împreună cu tatăl ei. Cum ai putea începe conversația cu fetița și cu tatăl ei?

2. A vorbi despre cealaltă persoană în conversația pe care vrem să o angajăm:

Pornind de la faptul că majorității oamenilor le place să vorbească despre ei înșiși și vor fi încântați să răspundă la orice întrebări sau să participe la comentarii despre ei, am simulat cu copiii situații în care le-am cerut să observe cu atenție, în prealabil, ce face, ce poartă, ce spune sau ce citește persoana cu care vor să dialogheze – apoi, să înceapă să comunice cu ele, cerându-le informații.

Exemple:

- Un copil citește o carte de povești: *Pare o carte interesantă. Despre ce este vorba în ea?*
- Pe stradă unei bătrâne: *Păreți dezorientată. Cu ce vă pot ajuta?*
- La un meci de fotbal: *Sunteți cel mai bun jucător de aici. Cum vă antrenați?*
- Unui coleg abătut: *Pari abătut. Ce s-a întâmplat?*

Pentru a putea continua dialogul cu un partener de discuție este necesar să urmărim cele spuse de interlocutor și să formulăm întrebări în legătură cu informațiile primite.

În acest scop am realizat cu elevii un joc: Se formează două grupe A și B. Primul copil de la grupa A adresează o întrebare primului copil de la grupa B. Dacă unul dintre participanți nu știe ce să răspundă sau pune întrebarea după

mai mult de 5 secunde, în locul lui va urma un alt coleg din grupă. Dacă dintr-o grupă s-a epuizat numărul participanților, înseamnă că cealaltă grupă a câștigat.

Exemplu:

- *Unde ai fost duminică?*
- *La Grădina Zoologică.*
- *Ce ai făcut acolo?*
- *M-am uitat la maimuțe.*
- *Unde trăiesc maimuțele?*
- *În Africa, ...*

După aceste exerciții de comunicare orală, le-am cerut elevilor ca una dintre situațiile anterioare să o redea și în scris. Astfel, am exersat cu ei și regulile de redactare a unui dialog, de utilizare a normelor de ortografie și punctuație.

Fiind stimulați de aceste jocuri și situații de comunicare pe care le-au îndrăgit mult, un grup de elevi, din proprie inițiativă, a pregătit o piesă de teatru cu marionete în care au introdus elementele învățate despre începerea, continuarea și încheierea unui dialog. Reprezentația a avut un succes deosebit pentru copii și a fost o surpriză plăcută pentru mine.

Pe baza acestei piese, s-a redactat apoi de fiecare elev individual o compunere cu titlul "Rățoiul cel urât".

Copiii au lucrat cu plăcere, au dat dovadă de creativitate, rescriind anumite scene, introducând elemente noi, realizând dialoguri reușite.

Consider că aceste situații în care au fost puși i-au ajutat pe copii să se manifeste liber, să conștientizeze că pot să aibă forță și pricepere în comunicare. Copiii au devenit încrezători în faptul că pot da limpezime și frumusețe ideii, gândului, trăirii.

*Instit. Barlabaș Monica
Șc. Gen. Nr.12 Arad*

Strategii de dezvoltare a competențelor de cooperare

Cuvântul **cooperare** înseamnă a lucra împreună pentru un scop comun. Totuși constatăm că unii dintre elevi se poartă de parcă scopul lor este să pună mai repede capăt muncii noastre. De exemplu, când tocmai ajungem la jumătatea corectatului de teme vreun avion de hârtie zboară prin clasă sau un elev cade din bancă.

Ce se întâmplă cu acești copii? Nu-și dau seama cât de important este să învețe? Nu fac legătura dintre școală și propriul lor viitor? De ce nu se pot controla?

Adel Faber și Elaine Mazlish, autoarele lucrării "Comunicare eficientă cu copiii" au lucrat împreună la transpunerea în mediul școlar a principiilor pe baza cărora îi putem face pe copii să coopereze. Acestea au stabilit șapte metode:

1.Descrie problema!

- În loc de acuzații – descrie problema!
- În loc de sarcasm – descrie problema!
- În loc de a da ordine – descrie problema!

Elevii sunt mai dispuși să se poarte în mod responsabil atunci când profesorii descriu problema în loc să acuze sau să dea comenzi.

2.Dă informații!

- În loc de acuzații – dă informații!
- În loc să învinuiești – dă informații!
- În loc de remarci disprețuitoare – dă informații!

Când profesorii dau informații fără să insulte, e mult mai probabil ca elevii să își schimbe comportamentul.

3.Oferă o variantă!

- În loc de a da un ordin – oferă o variantă!
- În loc de o profeție descurajatoare – oferă o variantă!
- În loc de o amenințare – oferă o variantă!

Amenințările și ordinele îi pot face pe elevi să se simtă neajutorați sau să fie îndărătnici. Variantele propuse le oferă noi posibilități.

4.Exprimă-te printr-un cuvânt sau gest!

- În loc de un avertisment - Exprimă-te printr-un cuvânt!
- În loc de morală - Exprimă-te printr-un gest!
- În loc de acuzații - Exprimă-te printr-un cuvânt!

5. Descrie ceea ce simți tu (nu fă nici o referire la firea elevului)!

- În loc de sarcasm – vorbește despre sentimentele tale!
- În loc de a-i face să le fie rușine - vorbește despre sentimentele tale!
- În loc de insulte - vorbește despre sentimentele tale!

Când profesorii își descriu sentimentele fără să atace sau să ridiculizeze, elevii ascultă și reacționează cu responsabilitate.

6.Așterne pe hârtie!

Adesea elevii nu au urechi pentru vorbele adulților, dar dacă văd ceva scris, recepționează mesajul.

7.Încearcă să folosești altă voce sau alt accent!

Fii nuanțat în exprimare!

Înv. Corina Istrate

Liceul de Artă "Sabin Drăgoi" Arad

Bibliografie: Adele Faber, Elaine Mazlish,
Comunicarea eficientă cu copiii, Ed. Curtea Veche, București,
2002

Manifestări negative ale atitudinii copilului față de școală

Atitudinea emoțională negativă a copilului față de școală poate să apară în perioada care precede primul său contact direct cu școala. Această atitudine apare atunci când cei din imediata lui apropiere îi furnizează tot felul de informații care provoacă teama sau când copilul manifestă o atitudine negativă proprie față de școala care îl primește.

Se întâmplă ca frații mai mari sau colegii de joacă mai în vârstă să-l sperie pe copil cu greutățile care îl așteaptă. Uneori părinții, din neatenție, se folosesc de școală ca de acel argument care, în convingerea lor, îl va determina pe copil să-și schimbe comportarea inadecvată din perioada preșcolară. Amenințările de genul: "O să vezi tu când o să mergi la școală" sau "la școală te vei cumiți" nu au, desigur, un sens mobilizator, în schimb pot influența apariția unei atitudini, dacă nu de teamă, în orice caz de repulsie.

Primele experiențe proprii îi permit copilului să-și fixeze sau să-și schimbe poziția emoțională față de școală pe care și-a format-o în perioada preșcolară.

Pe parcursul școlarizării în fiecare clasă există un grup mai mic sau mai mare de elevi a căror muncă întâmpină dezaprobarea. Aceștia nu trebuie să fie neapărat elevi în general mai slab dezvoltați, ci deseori ei sunt elevi care prezintă un nivel scăzut de dezvoltare numai în unele sfere. Unii nu știu să deseneze, alții nu scriu frumos, nu respectă spațiul dintre linii, etc. uneori caietele lor sunt prezentate și ridiculate în fața colegilor. Nu trebuie să ne mirăm că în acest

caz copiii, suportând umilirea, încetează să mai îndrăgească activitățile care constituie izvorul înfrângerii, încep să invidieze succesele celorlalți colegi, manifestându-se față de școală și cadre didactice cu o aversiune din ce în ce mai mare.

Trebuie relevat în mod clar faptul că simptomele nevrozei sub influența primelor insuccese apar îndeosebi la elevii care prezintă din fragedă copilărie hipersensibilitate afectiv – emoțională. La elevii echilibrați din punct de vedere nervos și emoțional simptomele nevrozei școlare apar, de obicei, abia după o perioadă de câțiva ani de înregistrare a insucceselor.

Atitudinea unei atitudini negative față de școală e și poziția unor părinți care manifestă indiferență față de eforturile copilului, sau o apreciere subiectivă față de rezultatele obținute de copil și posibilitățile dezvoltării intelectuale ale acestuia.

Însă indiferența, lipsa de interes pentru problemele școlare ale copilului și deci pentru dificultățile întâmpinate de acesta, are diferite cauze. Ele se leagă de situația materială grea a familiei, de munca părinților și de climatul nefavorabil existent în familie (de conflictele existente între părinți, de divorț). Părinții fiind preocupați de problemele proprii, problemele școlare ale copilului trec pe un plan secundar. Ca urmare a acestui fapt, copilul merge la școală singuratic, eforturile sale nu numai că nu sunt însoțite de încurajare și bunăvoință, dar nici de cel mai elementar interes al persoanelor apropiate.

În această situație, învățătura devine pentru copil un lucru de importanță minoră. Nimeni nu se bucură de notele lui bune, nimeni nu-l încurajează să învingă greutățile care îi apar în cale.

Puțin diferită este situația copiilor ai căror părinți se interesează de situația lor la învățătură, dar bagatelizează

primele dificultăți întâmpinate de aceștia. O asemenea situație întâlnim deseori în cazul copiilor apreciați de părinți ca fiind foarte inteligenți, mai capabili decât alții sau chiar decât frații lor. Acești copii pot fi supraapreciați de părinți.

Întâlnim cazuri în care părinții sunt exagerat de indulgenți, care cer puțin copilului. Cerințele acestor părinți sunt prea mici în comparație cu cele impuse de școală, iar rezultatele slabe ale copilului sunt "iertate", fiind atribuite mai curând cerințelor excesive ale educatorului, decât posibilităților reale ale acestuia.

Copilul supraapreciat de părinți și criticat la școală este dezorientat și neputincios. Neștiind critic realizările și lipsurile sale, se simte deseori nedreptățit, neapreciat de către cadrul didactic, se descurajează și se demoralizează ușor.

Să crezi o atitudine pozitivă a elevului față de școală nu este ușor. Important este ca acest elev să întâlnească omul potrivit la momentul potrivit (dascălul) și să se bucure de suportul constructiv al familiei sale.

*Înv. Furdea Floare
Șc. Gen. Nr. 11 Arad*

CARNAVAL 2003

În 28 februarie, ora 16, clasele secției germane ale Școlii Generale “Aurel Vlaicu” Arad, au sărbătorit Carnavalul, cântând pe această temă, purtând costumele cele mai variate și dansând pentru ultima oară înaintea intrării în Postul Paștelui împreună cu grădinițele învecinate.

Pentru a înțelege semnificația Carnavalului, trebuie să ne gândim la originea acestei sărbători. Inițial, nu a fost o sărbătoare creștină ci una păgână, sărbătorindu-se îngroparea iernii și a spiritelor reci, pentru începerea unui an productiv, trezindu-se la viață spiritele fertilității. Astfel, erau folosite măști cât mai înspăimântătoare pentru a alunga spiritele rele și se făcea cel mai mare zgomot pentru a trezi spiritele bune. Odată cu răspândirea creștinismului s-a păstrat pentru a-i caracteriza prin măști pe cei care nu credeau în Dumnezeu și pentru ca Sfinții Părinți să arate cât de trecătoare este viața pământească.

Astăzi, sărbătoarea nu mai are aceleași semnificații. Cel care se costumează vrea să îmbrace o altfel de identitate, să intre într-un rol, să se elibereze de grijile cotidiene, măcar o dată în an.

Școala noastră a avut plăcerea să găzduiască spectacolul oferit de clasele primare și gimnaziale care a constat într-o paradă a costumelor, urmată de un program artistic susținut de fiecare clasă.

Seara s-a încheiat la ora 19, fiecare elev plecând spre casă cu începutul primăverii în suflet după ce s-au înfruptat din bunătățile pregătite special cu această ocazie de părinții lor.

*Înv. Diana Paun
Școala Generală “Aurel Vlaicu” Arad*

Tradiții ale minorității germane

În județul Arad învață aproximativ 400 de copii, în clasele cu limba de predare germană. Învățătorii lor doresc ca, pe lângă tainele cititului, scrisului și matematicii, copiii să cunoască și unele dintre tradițiile minorității germane. A devenit un obicei al Cercului pedagogic al învățătorilor germani să organizeze, anual, sărbătoarea lampionelor, tradiționalul "Laternenfest" .

Astfel, în seara zilei de 11 noiembrie, pe străzile din centrul orașului poți întâlni sute de copii cu lampioni colorate.

Sunt elevii noștri, care îl sărbătoresc pe Sfântul Martin. Cu câteva zile înainte, copiii se întrec în a confecționa lampioane, fiecare dorind ca lampionul lui să fie cel mai frumos.

Dar cine a fost Sfântul Martin?

Sfântul Martin a fost unul dintre primii sfinți ai creștinătății. El s-a născut în anul 316, a părăsit garda împărătească în care a slujit ca soldat, a fost botezat împotriva voinței tatălui său, și și-a încheiat astfel serviciul militar. Martin a devenit preot, iar mai târziu episcop de Tour. A murit în anul 397.

În trecut, această zi era importantă în viața satului. După ce s-a încheiat recoltatul grânelor și culesul strugurilor, odată cu ziua Sfântului Martin, anul agricol s-a sfârșit. Servitorii și fetele din casă își primeau leafa și se dădeau dările și impozitele. Deseori, în locul banilor, se plătea cu produse, cum ar fi un porc sau o găscă. Animalele erau sacrificate mai devreme astfel că, în ziua de Sfântul Martin, pe masa tuturor, se afla o găscă grasă, “Martinsgans”.

Legenda ne dă o altă explicație pentru găscă Sfântului Martin: se zice că, atunci când Sfântul Martin urma să fie numit episcop împotriva voinței sale, el s-a ascuns într-un cârd de găște. Prin zgomotul făcut, ele l-au trădat. Pentru trădarea lor, ele ajung să fie sacrificate în ziua de Sfântul Martin.

Azi, copiilor care colindă străzile cu lampioanele lor, li se împart dulciuri în amintirea faptei bune pe care a făcut-o Sfântul Martin.- Într-o zi geroasă un cerșetor pe jumătate înghețat i-a cerut ajutorul soldatului Martin. Legenda spune că, fără să ezite, acesta și-a scos sabia și a tăiat în două mantaua pe care o purta dându-i cerșetorului o jumătate.

Nimeni nu va ști vreodată cum s-au petrecut faptele, dar important este mesajul pe care îl transmite această legendă: cine împarte și dăruiește, va fi fericit.

Cu luminile lor, copiii care colindă străzile, doresc să aducă un strop de bucurie tuturor trecătorilor cu inima deschisă. Ei cânta veseli:

“Laterne, Laterne,
Sonne, Mond und Sterne
Brenne auf mein Licht,
Aber nur meine liebe Laterne nicht!”

Hannelore Pribac

UN DEMERS CURAJOS

Moneasa 23-26 ianuarie 2003

Mai mult decât oportună ni s-a părut inițiativa departamentului învățământului primar din cadrul Inspectoratului Școlar Județean și al Casei Corpului Didactic de a organiza un stagiu de formare cu metodiștii și responsabilii de cerc ai învățătorilor, în perioada 23-26 ianuarie la Moneasa.

Am fi considerat-o o activitate obișnuită, bifată ca realizată, dacă valoarea ei în primul rand prin tematica și problematica nu s-ar fi ridicat la nevoile stringente ale momentului.

Știm cu toții ca profesiunea de dascăl presupune un contact permanent cu informația, schimburi de experiență, cu alte cuvinte formare continuă. Această formare continuă se realizează la nivel de individ, când fiecare o face în funcție de impulsurile lăuntrice și condițiile de mediu, și la nivel instituțional, în funcție de politica școlară a sistemului.

Încercăm să ne integrăm într-o lume nouă, o lume a competiției. Competiția înseamnă progres, dar în același timp presupune reguli și norme riguroase adesea dure, pe care nu toți sunt pregătiți și dispusi să le aplice și să le respecte.

E adevărat că dacă e ceva după care să tânjim din regimul trecut, acesta e “egalitarismul și siguranța de un anume fel, comoditatea chiar” pe care le simțeam sub pavăza diplomei.

Lumea s-a schimbat și se schimbă mereu, incredibil de rapid, ne place, nu ne place, și o dată cu ea trebuie să ne schimbăm și noi. Putem accepta schimbarea, și prin urmare să transpirăm, prinzându-ne în hora ei, devenind adepți fervenți ai acesteia, motorul ei sau, din contra, ne putem așeza de-a curmezișul, rămânând cantonați în propriile noastre percepții, autoexcluzându-ne ca posibili detractori.

Ca orice inițiativa de a gândi programele de formare continuă a învățătorilor sub formă de proiecte, bazate pe problemă, a provocat, în prima fază, o stare de respingere, reținere și chiar ilaritate.

Ce nevoie avem noi de proiecte? Așa am gândit pentru moment. Dar, vorba proverbului :”De nevoie, bucuros”.

Realitatea este că, deja, avem nevoie de proiecte. E nevoie de proiecte pentru că nimeni în ziua de azi nu mai întreprinde ceva, fie el un mic atelier sau o mare uzină, numai ca să se afle în treabă. Fiecare trebuie să facă ceva pentru că se cere, trebuie, în caz contrar va produce pe stoc și va fi sortit din start eșecului.

Și programele educaționale de formare continuă promovează competiția și e firesc, deci, să se pretindă ca în baza unei expertize a unei analize de nevoi să se facă activități care dovedesc că sunt utile eficientizării procesului de învățământ și nu doar activități pentru că așa ne-am obișnuit noi.

Demersul organizatorilor de program a urmărit în primul rând să formeze o conștiință nouă a schimbării în rândul formabililor care, în primă fază sunt responsabilii de cercuri și metodiștii, ca apoi, fiecare dascăl să fie în măsură să ofere un sistem de dezvoltare și abordare personalizată a curriculum-ului așa încât elevul să învețe pentru că trebuie “nu doar să știe”, ci pentru ca învățatura îl ajută “să știe să facă

ceva util, care ii trebuie”. Doar obișnuindu-i pe elevi să-și listeze un set de nevoi, vom reuși să-i și motivăm, ca îndrumați și consiliați de noi, să se preocupe, să investigheze, să coreleze, să compare, să argumenteze și să structureze valoarea produsului, cu alte cuvinte să învețe, bazându-se pe “Proiect și problemă”.

Concursurile de tot felul în care sunt supuși cei care doresc ocuparea unor funcții, posturi, anticipează perioada când și la noi fiecare unitate școala își elabora propriul regulament și propria listă de nevoi, condiționând încadrarea de capacitatea de a veni cu ofertă adevărată satisfacerii nevoilor unității.

Receptivi la nou și conștienți că sunt cei ce construiesc fundamentul noului edificiu, învățătorii încearcă să implementeze un spirit competitiv acțiunilor lor.

*Institutor, Bocu Ioan
Sebiș*

**PROIECTUL
„ÎNVĂȚĂTORII ÎN SPRIJINUL
INIȚIERII ÎN SCRIS-CITITUL LIMBII ROMÂNE
A ETNICILOR ROMÂNI DE PESTE HOTARE
CARE NU-ȘI POT CULTIVA LIMBA MATERNĂ”**

În ședința Comitetului Director al asociației (președinte Dolha Viorel, vicepreședinte Curetean Ana, secretar Pascu Georgeta, trezorier Bonca Mihaela și Binchiciu Viorel inspector școlar) din 15 octombrie 2002 s-a aprobat începerea acțiunii „Învățătorii în sprijinul inițierii în scris-cititul limbii române a etnicilor români de peste hotare care nu-și pot cultiva limba maternă” concepută sub forma unor cursuri de vară în perioada 1-10 august 2003.

Parteneri ai asociației pentru implementarea proiectului:

-Asociațiile comunităților românești din țările care nu asigură condiții pentru cultivarea limbii materne, Consiliul Local Municipal Arad, Consiliul Județean Arad, Prefectura Județului Arad, Inspectoratul Școlar Județean Arad, Agenția Teritorială a Taberelor și Turismului Școlar, universitățile arădene, Comunitatea Sârbilor din județul Arad, Comunitatea Bulgarilor din județul Arad, Episcopia Aradului și Hunedoarei, sponsori.

Argumentarea proiectului:

Există importante comunități românești majoritare unele în regiunile pe care le populează (vezi zona Timocului) ce nu au posibilitatea și nici permisiunea oficialităților de a-și cultiva limba. Chiar dacă datorită tenacității și numărului mare al vorbitorilor, limba strămoșilor mai rezistă la nivelul

comunicării orale în familie, de regulă nici persoanele adulte și nici chiar intelectualii de etnie română de acolo nu știu scrie și citi românește. Cu atât mai mult tinerii și copiii, care din ce în ce mai puțini o folosesc și la nivel oral, nu au făcut organizat măcar o dată un exercițiu de scris-citit în limba părinților lor.

Noi învățătorii avem fără discuție plăcuta obligație de a cultiva limba română, misiune pe care înțelegem să o împlinim și dincolo de catedrele la care slujim și chiar pentru cei care trăiesc în alte state, dar rămân **între frontierele limbii române**.

Până în prezent nu prea există astfel de proiecte de sprijin concret în cultivarea limbii române pentru etnicii români de peste hotare. Unele acțiuni pentru comunitățile românești se adresau fie unor elite ale diasporei fie unor tineri cărora le era oferit doar un sejur pentru divertisment. Reprezentanții comunităților românești au îmbrățișat cu căldură proiectul nostru, al arădenilor.

Descrierea proiectului:

Scopul proiectului este de a iniția în scris-cititul limbii române pe etnicii români care în țările lor nu au permisiunea sau posibilitatea de a-și cultiva limba maternă. Vrem să ne adresăm în primul rând copiilor, tinerilor, dar și învățătorilor și însoțitorilor adulți ai acestora care activează pe tărâmul păstrării identității naționale.

Pentru ca acest proiect să fie atractiv pentru cei vizați propunem ca să se desfășoare ca o școală de vară (1-10 august 2003) Arad și Moneasa. Pe lângă însoțitorii celor din afară vor participa învățătorii din asociație. În fiecare din cele 10 zile ale proiectului se vor ține cel puțin două ședințe de învățare a scris-cititului în limba română.

Se vor face și vizite la obiective și instituții reprezentative ale Aradului, primiri la oficialități locale. Se vor

organiza conferințe de presă la sosirea participanților și în zilele când se va vizita orașul. Se va prezenta politica României pentru minorități și pentru românii de peste hotare.

Învățătorii arădeni vor asigura și intermedierea contactelor umane de durată prin punerea bazelor unor relații între școli și între indivizi pentru ca prin corespondență sistematică să se asigure continuitatea scris-cititului în română.

Împreună cu partenerii proiectului trebuie asigurat gratuit transportul, cazarea și masa participanților.

Consiliul Județean a aprobat 60 milioane lei pentru transport, iar Consiliul Local Municipal 160 milioane pentru cazare și masă.

Comitetul Director al asociației va nominaliza învățători care să participe la acest proiect după criteriul ofertei de implicare în pregătirea materialului suport de învățare necesar proiectului și după cel al atragerii unor sponsorizări necesare pentru cadouri în dicționare, cărți, casete, CD-uri. Așteptăm ofertele colegilor.

A.I.A

PROIECTUL STAGIULUI DE FORMARE ÎN CERCUL PEDAGOGIC ZONAL AL ÎNVĂȚĂTORILOR

Zona: centru

Clasa I

Tema proiectului: **Depășirea barierelor comunicaționale**

Partea I

1. Misiune

Misiunea cercului pedagogic este cea de formare și afirmare profesională a învățătorilor, de promovare a exemplurilor de bună practică în domeniu

2. Nevoi

Analiza de nevoi de formare (de ex. de tip SWOT) (referitoare la tema proiectului)

PUNCTE TARI:

- Inițiere în diferite tehnici privitoare la situații comunicaționale;
- Contact cu specialiști în domeniul psihologic
- Exemple de bună practică în acest domeniu
- Interes față de problematică

PUNCTE SLABE:

- Pregătire de specialitate insuficientă a învățătorilor în cunoașterea, aplicarea și interpretarea diferitelor tipuri de teste;
- Implicarea unui număr restrâns de membri în abordarea problematicii;
- Lipsa de fonduri necesare;
- O doză de rezervă față de promovarea altor modalități de lucru.

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitate de colaborare și îndrumare de către specialiști în domeniu;
- Realizarea unei baze de date:
  - a) suport pentru activitatea ulterioară a cercului;
  - b) suport pentru propuneri, vizând elaborarea unui nou Curriculum;
- Factor declanșator al unui proiect (de aceeași natură) pentru întreg ciclul primar;
- Bază de parteneriat cu alte cercuri pedagogice și instituții interesate de un asemenea proiect.

AMENINȚĂRI

- Posibilitatea ca nu toți membrii cercului să poată fi instruiți în cunoașterea, aplicarea și interpretarea testelor;
- Nu toate școlile dispun de resurse financiare pentru asigurarea bateriilor de teste;
- Nu toți învățătorii din cerc sunt dispuși să-și sacrifice o mare parte din timpul liber pentru această activitate, fără a fi plătiți;
- Eșantionul numeric pentru aplicarea testelor să nu fie suficient de mare.

3. Metodologie

- a) Modalități prin care se va ajunge la "produsul" final
- Formăm echipa care se va ocupa de aplicarea, analiza și interpretarea testelor;
  - Asigurăm multiplicarea materialelor necesare;
  - Cooperăm cu reprezentanții CJAP, Primărie, Fundația "Entitate", Direcția de Asistență Comunitară;
  - Facem să funcționeze parteneriatul : școală – părinți – organizații cu caracter social pentru realizarea programului de educație pentru societate *NU suntem singuri*;
  - Elaborăm materiale de promovare a rezultatelor cercetării;
  - Colaborăm cu mass – media: TVA, ziarul *Observator*, *Revista învățătorilor*.

b) Asigurarea funcționării proiectului

Se face prin implicarea învățătorilor de la clasele I (Cerc pedagogic Arad – Centru), a psihologului Otilia Ardelean, a reprezentantului Direcției de Asistență Comunitară de pe lângă Primăria Municipiului Arad, a reprezentantului Fundației *Entitate*, a directorilor școlilor participante și a comitetelor de părinți.

- Promovarea mass – media a proiectului va fi asigurată de către TVA, ziarul *Observator*, *Revista învățătorilor*, *revistele elevilor*.

4. Evaluare

a) "Valoarea adăugată" a proiectului

Realizarea bazei de date privitoare la dezvoltarea psihologică a școlarului de clasa I poate constitui punct de pornire pentru:

- o cercetare de acest gen la nivelul întregului ciclu primar;
- modificarea Curriculum-ului pentru ciclul de achiziții fundamentale;
- realizarea unui program de educație comunitară pentru elevii ciclului primar.

b) Riscurile de care vom ține cont:

- nu toți învățătorii au disponibilitate pentru un astfel de demers;
- reacția celor cărora le vor fi prezentate rezultatele demersului poate fi contradictorie față de intențiile autorilor proiectului;
- implicând mulți factori, s-ar putea ca proiectul să nu se încadreze în timpul scontat.

Partea a II-a

1. Obiective

Lista principalelor obiective:

- O1. Inițierea învățătorilor în cunoașterea, aplicarea și analiza testelor psihologice pentru clasa I.
- O2. Realizarea unei baze de date privitoare la dezvoltarea psihică a elevului de 6-7 ani;
- O3. Formularea unor sugestii privind o posibilă modificare a Curriculum-ului pentru clasa de început de ciclu, pe baza cercetării realizate;
- O4. Promovarea programului de educație pentru societate *Nu suntem singuri* în vederea eliminării barierelor comunicaționale la nivel comunitar.

Produsul final

Proiectul își propune să elaboreze următoarele:

- baza de date referitoare la dezvoltarea psihică a copilului de clasa I;
- scrisoare de intenție adresată IȘJA, CJAP, celorlalte cercuri pedagogice, privind o posibilă modificare a Curriculum-ului pentru clasa de început de ciclu;
- caseta video, articole în revista învățătorilor și a elevilor;
- programe TVA;
- portofoliu.

3. Activități

Lista activităților propuse (pași în realizarea efectivă a produsului final)

- A. Întâlnire de lucru vizând pregătirea demersului "Depășirea barierelor comunicaționale în cadrul comunității";
- B. Aplicare și analiză a testelor psihologice pentru clasa I;
- C. Prezentare de bună practică în vederea eliminării barierelor comunicaționale în cadrul comunității – programul de educație pentru societate *NU suntem singuri*, clasa I A, Liceul Pedagogic Arad);
- D. Prezentare a rezultatelor cercetării.

asocierea celor două elemente fiind relevantă:

O1 → activitatea A

O2 → activitatea B

O3 → activitatea D

O4 → activitatea C

Partea a III-a

1. Conținuturile învățării

Temele propuse:

A1 Formăm echipa de lucru

A2 Multiplicăm materialele necesare

A3 Instruim echipa pentru aplicarea testelor.

B1 Aplicăm testele elevilor claselor I

B2 Participăm la analiza testelor

C1 Desfășurăm cu elevii clasei I A, Liceul Pedagogic, o serie de activități extracurriculare vizând depășirea barierelor comunicaționale;

C2 Realizăm caseta video *Nu suntem singuri*

C3 Prezentăm rezultatele demersului realizat de elevii clasei I A, Liceul Pedagogic;

D1 Realizăm și prezentăm baza de date rezultată în urma testării elevilor de clasa I;

D2 Redactăm scrisori de intenție către IȘJA, CJAP, alte cercuri pedagogice, referitoare la datele obținute;

D3 Notăm sugestia privind o posibilă modificare a Curriculum-ului clasei de început de ciclul primar

2. Planificare și responsabilități

Planificarea activității

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
A1	X									David
A2		X								Balint
A3		X								Ardelean
B1			X	X	X					Gavrilaș
B2					X	X	X			Ardelean
C1						X	X			David
C2							X			David
C3								X		David
D1								X		Ardelean
D2									X	Costea
D3									X	Curetean

Evaluarea potențialului intelectual al elevilor claselor I de la Liceul Pedagogic „Dimitrie Țichindeal” și Școala Generală Nr. 3 Arad (rezultate parțiale)

Acest studiu a fost inițiat de către doamna înv. David Petronela și colegele de la Liceul Pedagogic și a cuprins 4 școli: Liceul Pedagogic, Școala Nr.1, 3, 5 și 4 grădinițe: Grădinițele P.P. Nr.10, 14, 16 și 20.

Până în momentul de față s-au centralizat evaluările elevilor din 3 clase I ale Liceului Pedagogic și 4 clase I ale Școlii Nr.3.

Aduc sincere mulțumiri d-nelor învățătoare:

- *Liceul Pedagogic: Edita Costea, Iuliana Vlaicov;*
- *Școala Nr. 3: Ana Curetean, Ancuța Pop, Daciana Șandru, Maria Truță;*
- *Școala Nr.5: Eleonora Bundiș, Maria Gavrilaş, Rodica Teleoacă pentru entuziasmul, profesionalismul și dăruirea cu care au contribuit la realizarea studiului.*

Celor 158 de elevi ai claselor I (7 clase) care au vârsta cuprinsă între 7 și 10 ani le-au fost aplicate 3 probe psihologice.

- **Testul Goodenough (Omulețul)**, proiectiv, de evaluare a vârstei psihice a copiilor, descoperire a sentimentelor lor, a gradului de maturitate afectivă și a stării

echilibrului mintal concretizat în următoarele nivele intelectuale:

- Inteligență excepțională;
  - Inteligență superioară;
  - Inteligență relativ superioară;
  - Inteligență normală;
  - Încetineală intelectuală;
  - Zonă marginală a insuficienței;
  - Întârziere mintală;
  - Debilitate;
  - Imbecilitate.
- **Matricile Progressive Raven** colorate evaluează claritatea capacității de observație, gândirea clară și nivelul dezvoltării intelectuale concretizat în următoarele nivele de inteligență:
- Superioară;
  - Peste medie;
  - Medie;
  - Submedie;
  - Deficiență.
- **Proba Bender Santucci** evaluează maturitatea psihică a copiilor necesară însușirii limbajului scris, funcție perceptiv motrică a inteligenței, aptitudinea de a percepe cu exactitate configurații speciale și a le compara între ele. Totodată, contribuie la stimularea diferitelor operații mintale, la anticiparea reușitei elevilor la citit-scris și se concretizează în următoarele nivele ale inteligenței:
- Foarte bună;
  - Medie bună;
  - Medie;
  - Medie slabă;

- Slabă;
- Foarte slabă.

Exprimate procentual, rezultatele au fost următoarele:

Testul Omulețului		Matricile Progressive Raven		Proba Bender Santucci	
Nivelul inteligenței	%	Nivelul inteligenței	%	Nivelul inteligenței	%
Excepțională	6,32	Superioară	32,91	Foarte bună	7,59
Superioară	13,29	Peste medie	18,35	Medie bună	11,39
Relativ superioară	22,15	Medie	25,31	Medie	5,06
Normală	18,35	Submedie	13,29	Medie slabă	15,18
Încetinală intelectuală	18,35	Deficiență	6,96	Slabă	25,94
Zonă marginală a insuficienței	10,12			Foarte slabă	33,54
Întârziere mintală	3,79				
Debilitate	4,43				
Imbecilitate	-				
Nu au dat proba	3,16		3,16		1,26
	39,85		23,41		75,92

Raportând vârsta mintală la cea biologică, s-a observat că la:
19,61 % dintre elevi → vârsta mintală o depășește cu 2 ani pe cea biologică;

22,15 % dintre elevi → Vârsta mintală o depășește cu 1 an pe cea biologică

18,35 % dintre elevi → cele două vârste sunt la același nivel;

18,35 % dintre elevi → vârsta mintală este în urma celei biologice cu 1 an;

10,12 % dintre elevi → vârsta mintală este în urma celei biologice cu 2 ani;

3,79 % dintre elevi → vârsta mintală este în urma celei biologice cu 3 ani;

4,43 % dintre elevi → vârsta mintală este în urma celei biologice cu 4 ani.

În procesul instructiv-educativ, pentru o dezvoltare armonioasă a întregii personalități a elevului și a reușitei școlare, se recomandă următoarele:

- Stimularea maturității afective a elevilor încurajând parteneriatul școală-familie și oferind feed-back pozitiv de câte ori este necesar;
- Creșterea nivelului flexibilității mintale prin diferite exerciții-joc de perspicacitate, creativitate etc.;
- Mobilizarea efortului voluntary prin exerciții-joc de antrenare a voinței;
- Îmbunătățirea rezultatelor școlare prin stimularea motivației pentru învățare;
- Desfășurarea orelor de Educație fizică, Educație plastică etc. conform orarului!!!
- Conturarea și dezvoltarea respectului de sine la elevi prin metode pozitive de educație (valorificarea greșelilor elevilor ca instrumente de educație profitabilă);
- În procesul de învățământ să se țină cont de teoria inteligențelor multiple (tratate diferențiată și valorizarea punctelor tari ale elevilor);
- Să fie îndrumați către specialiști (psihologi, consilieri școlari, logopezi) elevii și familiile elevilor care se confruntă cu diferite probleme sau doresc o creștere a performanțelor școlare).

Prof.. Psih. Otilia Ardelean

Primăvara Europeană

Școala „Sf.Ana” e participantă la proiectul “Primăvara europeană” organizat de EUROPEAN SCHOOLNET, care se dorește a fi o dezbatere în școlile Europei pentru a implica cât mai mulți tineri în exprimarea opiniei legate de viitorul Europei.

Din România sunt înscrise 833 de școli, ceea ce spune mult despre dorința de comunicare a românilor.

În cadrul programului școlii noastre se desfășoară mai multe activități.

Ca dovadă a aprecierii de care s-au bucurat activitățile din școala noastră, pe pagina de proiect “My Europe” a fost publicat articolul “Mărțișorul, legendă și tradiție în România”, prin care a fost explicat simbolul mărțișorului, iar elevii și cadrele didactice au urat tuturor prietenilor europeni multe bucurii și succese în primăvara care începe.

Elevii școlii noastre au preocupări și în domeniul protecției mediului și sunt cuprinși în proiectul “**Grija Școlilor Europene Pentru Protecția Rezervației Biosferei - Delta Dunării**” finanțat de Comunitatea Europeană, împreună cu elevii școlilor: Boldog Gizella Katolikus Altalanos Iskola din Mohacs, Ungaria și Ostendorfergymnasium din Neumarkt i.d. O.P.F.

Din rezultatele studiilor noastre în Delta Dunării și în împrejurimile localității s-au desprins câteva concluzii privind protecția mediului în Europa de mâine.

Concluziile dezbaterilor vor fi publicate pe pagina de internet “Spring Day”, apoi organizatorii vor transmite

rezumatul ideilor și opiniile copiilor despre viitorul Europei, Parlamentului European.

*Institutor Macovei Arabela
Școala “Sfânta Ana”, Sântana*

PROIECTE ÎN JUDEȚUL ARAD

La sfârșitul anului 2002 un grup de învățători au participat la conceperea proiectului Phare RO 0104.02 “Asigurarea accesului la educație a grupurilor dezavantajate cu focalizare pe romei” în parteneriat cu C.C.D., Consiliul Județean Arad și diverse O.N.G.-uri, titular al proiectului fiind I.S.J. Arad.

Acest proiect a fost inițiat în toate județele țării, a fost evaluat de o comisie din cadrul M.E.C., fiind alese 10 proiecte, acestea urmând să primească finanțare din fonduri Phare pe o perioadă de 18 luni.

“Felia” din proiect realizată de Asociația învățătorilor are drept obiective: conceperea programului de ameliorare, integrare și recuperare prin școala de vară; ameliorarea și exersarea competențelor specifice achizițiilor fundamentale; integrarea activă a copiilor în contextul socio – cultural și religios al comunității; stimularea funcțiilor gândirii și activității perceptiv-senzoriale, ludico-creative, expresiv estetice.

Aprodita Mocanu

Șc. Gen. Nr. 2 Arad

Amurg

Lumina zilei se rostogolește ca un vis trecător
în smoala nopții
și își întunecă privirile ...

Zeul luminii și-al vieții
pierde din căldură și strălucire
învăluindu-se printre nori...

Liniștea se tulbură doar
de niște triluri rătăcite
și de țârâitul neobosit al greierilor ...

Munca e pe sfârșite ...
Iar somnul, după o zi plină,
e-atât de odihnitor și binevenit ...

Amurg ....liniște...
însurare ...
tăcere ...
întuneric ...
sogn ...
vise ...

Amurg ...

Traian Pop
Gr. Șc. "A. Marienescu" Lipova

Aproape în neîntinț

Gândul se stinge
Viața mă-nvinge
Aripă îmi iau către cer;
Vocea se aude
Lacrimi sunt ude
Viața îmi pare un mister!

Privesc la mine,
Simt că nu-i bine
Aripă îmi iau către cer,
Mă uit odată
Văd viața-mi toată
Ca un ecran de dureri...

Gândul mă-nvinge
Viața-mi se stinge
Aripă îmi iau către cer;
Pe-o scară lungă
Urc într-o fugă
Și-ajung la poarta de cer.

Ajung la poartă
Stau să-mi deschidă
Aud o voce foarte ciudată
Care îmi spune:
Să mă-ntorc iarăși
Din nou iar aici pe pământ.

Du-te curată, ca niciodată
Să mai trăiești pe pământ;
Pe aceeași scară
Cobor fugară
Ușor pluteam
Spre pământ.

Când ajung iară,
Lumea-i fugară
Plâng toți la capul meu
Mama-i pierdută
Toți o ajută
Cu vorbe blânde mereu...

Simt disperare în suflet și în gând
Viața mă leagă de cer și de pământ
Unde mi-e locul?
Nici eu nu mai știu
Natura e moartă
Iar cerul pustiu.

Înv. Manea Adriana
Școala cu clasele I-IV Scânteia

Luăți-mă în jocul vostru inocent,
    făpturi cu chip de îngeri!
Lăsați-mă să plutesc și eu cu voi,
    dincolo de nori,
În misterul universului născut din roua
    dimineții de mai,
Din petalele trandafirii ale sufletelor voastre
    de copii ...

Chemați-mă în visul vostru inocent,
    făpturi cu duh de apă!
Lăsați-mă să adorm și eu cu voi,
    în cântec de sirenă
Sub curcubeul colorat al gândurilor voastre,
    lipsite de perfid
Parfumate numai de mireasma crinului,
    proaspăt cules ...

Bucurați-mă cu surâsul vostru inocent,
    minuni pline de viață!
Lăsați-mă să vă sărut ochii candizi,
    umezi de fericire,
Să culeg din ei, picătură cu picătură,
    nectarul inocenței voastre
Și să-l așez cu sfială în potirul trist,
    al inimii mele de copil ...

*Înv. Violeta Filimon
Șc. Gen. Radna*

BUCURATI-VĂ!

La început, parcă ne sfiim s-o numim. O simțim mai întâi în gânduri, ca o promisiune de proștețime, apoi în ochi, ca pe o fulguire de lumină, apoi ne cuprinde sufletele, învâluindu-le în doruri confuze de culoare și caldură.

Târziu, o ghicim în hohotul de muguri al ramurilor, încă umede de povara zăpezii, în aerul mirosind a aripi de zboruri venite de departe, în apele dezlegate să curgă, în aburul călduț ce înfășoară moale somnul pământului.

Abia când o mână fragilă și anonimă ne așează pe catedra întâiului ghiocel, abia atunci îndrăznim să o numim:PRIMAVARA! Botez de noi speranțe! Victorie tăcută a fiecăruia împotriva amorțirii picurate în noi , de atâtea geruri și ninsori! Bucurie...fără motiv conturat, e totuși bucurie!

Deși o retrăim a multa oară, primăvara ne surprinde întotdeauna.

Ne simțim ca niște copaci pecetluiți prin rădăcini la statornicie. În loc de muguri ,ne prindem în coroane mărtișoare, în loc de flori, ne prindem în brațe copiii. Și rămânem așa răstigniți în vreme, purtându-ne fără ostentație podoabele, înflorindu-le și dăruindu-le lumii, ca pe niște minuni mici, fără care viața și-ar pierde toate sensurile.

Nu ne întrebăm niciodata dacă e mult sau puțin ce avem, dar atât cât suntem împodobiți și înfloriți prin ei, ne simțim niște rotițe importante ale timpului.

Și râde peste toți primăvara, împodobindu-ne cu
marțisoare și ghiocei trecerea.

Înv. Ica Bejan
Grup Scolar Industrial "Mihai Viteazul" Ineu

Ciuralexă

Odată cu anotimpul iernii, pitorescul datinilor noastre străbune se revarsă peste întreg cuprinsul țării, umplându-ne sufletele cu bucuria și entuziasmul vieții. Sun datini pe care tradiția le aduce din cel mai adânc trecut.

La poalele munților Codru Moma, în satul Zimbru, comuna Gurahonț, județul Arad, urmașii lui I. Slavici, mai păstrez un obicei vechi de secole numit Ciuralexă, care putea fi întâlnit prin toate satele zărăndene.

Fiind învățător de 35 de ani în această localitate, alături de soția mea educatoare de 32 de ani tot în Zimbru, am căutat să păstrăm acest obicei, ca și altele specifice zonei, să le revalorificăm prin perpetuarea lor. Am căutat să trezim în rândul tinerilor sentimente de respect față de frumoasele tradiții locale.

Datina Ciuralexă poate fi considerată un ritual agrar care încheie ciclul sărbătorilor de iarnă și care constă în înconjurarea gospodăriei în ajunul Bobotezei cu lumini aprinse, mlădițe și cinar, într-un zgomotos alai de clopoței, tălângi și strigăte de laudă. Datina încifrează în ea: grija, teama, dar și speranța pentru recolta noului an agricol.

Ciuralexă provine din grecescul aleluia, adică lăudat fie el, Soarele.

Datina începe în livadă, unde băieții aduc cartul ca aluat pentru a unge tulpinile pomilor, iar fetele cu coșulețe pentru a aduna mlădițe necesare pentru confecționarea „Păpușii luminilor”.

Datina se continuă în casă unde se fac pregătirile înainte de înconjurare. Se prezintă copiilor cinarul (colacul), se

explică cum s-a făcut și semnificația lui. Se confecționează „Păpușa luminilor”, iar când aceasta este gata se intră în sărbătoare și se termină cu lucrul.

În amug cei ai casei împreună cu alți copii din sat, înconjoară gospodăria (grajdul, cocina și cotețul) cu lumini aprinse, mlădițe și cinar, într-un zgomotos alai de clopoței, tălângi și strigăte de laudă. Redăm câteva secvențe:

a) La grajd:

Bunica:(ridicând cinarul spune):

-Marhăle, să fie ca grâul și pleava,
Vițeei și vacile să umple ograda!

Mama: (stropște cu busuiocul)

-Câți stropcei, atâția vițeei!
Câte stropcele atâtea vițeele!

Copiii:(scutură puternic tălângile și strigă de trei ori)

-Ciuralexă-Lexă!

b) La cocină:

Bunica:(face semn cu cinarul)

-Câte paie în ștreășină,
Atâția porci în cocină!

Mama:(stropște cu busuiocul)

-Câți stropcei, atâția purcei!
Câte stropcele, atâtea purcele!

Copiii:

-Ciuralexă-Lexă!

c) La coteț:

Bunica:(făcând semn cu cinarul)

-Să fie găini ouătoare,
Și nu cârcăitoare!

Mama:(stropște cu busuiocul)

-Câți stropcei,puici și cocoșei!
Câte stropcele,ieduți și mielușele!

Copiii: Ciuralex-Lexa!

După înconjurare se caută norocul pruncilor și rodul anului care începe. Se dă din cinar să cineze și copiii, după care primesc nuci, mere și alune. La insistențele bunicului copiii joacă „Juporca”, după care bunica le mulțumește, iar bunicul îi îndeamnă să alerge, pe la toți să-nconjoare. Copiii mulțumesc, și strigând Ciuralex-Lexa!, se îndreaptă spre altă gospodărie.

Se poate întâmpla ca nu peste tot să fie primiți și atunci copiii strigă:

-Rădăcina socului, crească-n vatra focului,
Și bureți, pă păreți,
La găzdaci, fără bani, fără colaci!

Împreună cu domnul Jireghie, un profesionist în materie de filmări, am filmat acest obicei, urmărind a realiza un film documentar, cu care se va participa la concursul de filme documentare și care să intre în arhiva televiziunii și a C.C.D. a județului Arad.

*Institutor Teodor Oprea
Școala cu clasele I-IV, Zimbru*

Calendar FREINET

“Par la vie, pour la vie, par la travail”

- Septembrie 2002 – 73 membri ai ARSM încep stagiul de inițiere în Pedagogia FREINET. Obiectivele stagiului sunt: promovarea principiilor fundamentale ale Pedagogiei Freinet; familiarizarea cu tehnicile de învățare și evaluare ale Pedagogiei Freinet; formarea de competențe și abilități specifice unui învățământ modern. Activitățile se desfășoară lunar, până în martie 2003.
  - Noiembrie 2002 – învățătoarea Boariu Claudia, de la Școala Generală Nr.15, Arad, membră ARSM, Arad susține în cadrul cercului pedagogic al clasei I, Zona Arad Vest, o activitate demonstrativă la Limba română, utilizând tehnica Freinet “textul liber”.
  - Decembrie 2002 – martie 2003 învățătoarele Moș Gabriela, Boar Luminița, Gavriletea Loredana de la Școala Generală Nr.13 Arad, Istrate Corina, Ardelean Veturia, Mureșan Ana de la Liceul de Artă “Sabin Drăgoi” Arad, Dolha Viorel de la Școala Generală Nr. 15 Arad, Hirina Bianca, Tudor Florentina de la Școala Generală “Aurel Vlaicu” Arad, Olaru Daciana de la Liceul Pedagogic Arad, Nacov Emilia de la Școala Generală Nr.11 Arad,

promovează corespondența școlară între colectivele de elevi pe care îi conduc.

- Decembrie 2002 – învățătoarea Dolha Dorina de la Școala Generală Nr.15 Arad editează cu elevii clasei aII-a o broșură cu poezii “ În asteptarea lui Moș Crăciun”.
- Lunar, colegii învățători editează cu elevii revista clasei:
  - Șimăndan Alexandra, Școala Generală Nr.4 “Ioan Slavici”: “Glasul elevilor silitori”
  - Muresan Ana – Liceul de Artă “Sabin Drăgoi” Arad: “Talent și creație”
  - Boariu Claudia – Școala Generală Nr.15 Arad:”Revista copiilor”
  - Dolha Dorina – Școala Generală Nr. 15 Arad: ‘Prichindel”
  - Dolha Viorel – Școala Generală Nr.15 Arad: “Făt Frumos când era mic”
  - Maghici Diana – Școala Generală Nr.15 Arad: “Echipa fantastică”
- Martie 2003 – învățătoarea Luminița Boar, Școala Generală Nr.13 , Arad realizează cu elevii o broșură cu versuri dedicate mamei, intitulată “8 Martie”.
- Martie 2003 – învățătoarea Maghici Diana – Școala Generală Nr.15Arad susține în cadrul cercului pedagogic al clasei a IV-a , Zona Arad Vest o activitate demonstrativă la Limba română, utilizând tehnica Freinet – Jurnalul școlar.

*Învățătoare, Ana Mureșan
Liceul de Artă “Sabin Drăgoi” Arad*

TEHNICI FREINET - CORESPONDENȚA ȘCOLARĂ

Copilul comunică mult jucându-se și învățând să descopere și să cunoască lumea înconjurătoare.

Utilizarea tehnicilor Freinet în cadrul activității școlare oferă elevilor multe prilejuri de a comunica liber, de a-și exprima gândurile, dorințele și afectivitatea. Corespondența școlară reunește într-un mod creativ și eficient și alte tehnici Freinet: textul liber, jurnalul, exprimarea plastică, creativitatea. Comunicarea la distanță cu alți elevi presupune o muncă de echipă care determină dezvoltarea creativității, a asociabilității, a capacității de a transmite și recepta mesaje.

Pornind de la aceste premise și mai ales de la dorința elevilor de a comunica cu elevi din alte clase sau școli, am început în urmă cu câțiva ani să realizăm corespondența școlară cu elevii claselor Liceului de Artă “Sabin Drăgoi”.

Apropierea zilei de 1 Iunie a fost un bun prilej pentru a realiza prima lor corespondență. După ce am prezentat elevilor proiectul (ideea de corespondență) s-a redactat o scurtă scrisoare de adresare sau “carte de identitate” prin care elevii și-au exprimat dorința de a corespunda cu elevi de vârsta lor.

“Dragi prieteni,

Suntem elevi în clasa a II-a la Grupul Școlar Curtici. Ne place matematica, româna, desenul și educația fizică. În vacanță mergem cu doamna învățătoare în excursii și tabere.

Dorim să corespondăm cu voi, să vă împărtășim din cunoștințele noastre.

Spor la învățătură !

Cu drag,
Colectivul clasei a II-a C.

Le-am oferit elevilor informații despre forma de prezentare a corespondenței (pliant, desen, colaj, revistă sau jurnal, invitație, poster, afiș) și despre ceea ce ar putea cuprinde o astfel de scrisoare (care nu e întotdeauna o simplă scrisoare personală ci una colectivă , este munca unui grup de copii care își exprimă liber gândurile).

Dorința elevilor de a coresponda, de a împărtăși din visele și experiențele lor și altor copii i-a motivat foarte puternic pentru activitatea de redactare și concepere a scrisorii. Sub îndrumarea mea, elevii au format echipele de lucru și au împărțit responsabilitățile. Redactarea corespondenței este o muncă de stup de albine, un adevărat furnicar: s-a creat textul, alții au compus versuri, au căutat fotografiile și s-au realizat desene. S-au făcut corectări și completări, apoi s-a căutat o așezare cât mai estetică și potrivită a textului, versurilor și desenelor în pagina scrisorii. Corespondența, realizată sub forma unui afiș, exprima sincer gândurile și sentimentele de prietenie , înțelegere și pace ale unor copii de 9 ani.

Angajarea entuziastă a elevilor mei și reușita lor în realizarea primei corespondențe a scos la iveală spiritul de echipă pe care îl au copiii, aptitudinile unora spre creație literară, desen, aptitudinile de lider și bun organizator.

Acesta a fost începutul ... Colegii lor de la Liceul de Artă "Sabin Drăgoi", îndrumați de doamna învățătoare Ana Muresan le-au răspuns prompt. Corespondențele primite le-au adus multă bucurie, oferindu-le un bun suport pentru

activitățile de învățare din cadrul orelor de limba română, matematică, științe, geografie și chiar un bun prilej de evaluare a cunoștințelor. Le-a stârnit mult curiozitatea, plăcerea de a citi, de a dezlega și face rebusuri, de a găsi soluții la diferite jocuri, de a rezolva probleme “dificile, dar frumoase”, de a crea compuneri.

În câțiva ani corespondența școlară s-a concretizat în diverse creații ale elevilor: revista școlară a clasei, desene, afișe (“Să ocrotim natura !”), invitații la drumeție, felicitări de Paște, Crăciun, finalizându-se și cu vizite și excursii (la clasa a II-a de la Grupul Școlar Lipova).

Corespondența școlară este promovată deja între multe colective de elevi din școlile județului nostru. De exemplu, elevii claselor I de la Liceul de Artă “Sabin Drăgoi” au reușit să corespundă deja, deși nu au terminat de învățat tot alfabetul ! Corespondența a fost un bun prilej de exersare a citit-scrisului, îndemnării, de dezvoltare a comunicării și a aptitudinilor micilor artiști pentru desen și nu în ultimul rând de stimulare a competiției și a gustului pentru munca în echipă. În orele de limba română, desen și abilități practice, sub îndrumarea doamnelor învățătoare Mureșan Ana, Istrate Corina și Ardelean Veturia, elevii au realizat corespondență sub forma unor pliante reprezentând desene cu scene din povești (“Albă ca Zăpada”, “Povestea găștelor”, “Fata babei și fata moșului”) și scurte texte din trei - patru propoziții referitoare la povestea audiată, personaje sau fragmentul ilustrat. Cred că aceste “scrisori” pot constitui frumoase “file de Abecedar”.

Îndrumați de domnul învățător Viorel Dolha, elevii Școlii Generale Nr. 15, Arad au reușit să corespundă prin E-mail cu alte colective de elevi, redacții ale unor cotidiane arădene, profesori. Așa – scriu elevii – “exersăm cele învățate despre corespondență și e-mail”.

Promovarea corespondenței școlare înseamnă a deschide larg orizonturile elevilor noștri, a-i motiva puternic în exprimarea liberă a gândurilor și sentimentelor, a le stimula socializarea și a le îmbogăți viața afectivă. Aceste "scrisori" sunt surse de sinceritate, învățatură, creativitate și bucurii.

*Învățătoare, Gabriela Moș
Școala Generală Nr. 13 , Arad*

Tradiție "Freinet" pe meleaguri arădene?

Zeci de învățători arădeni s-au aplecat asupra pedagogiei Freinet încă din 1999, ca adevărați pionieri în domeniu.

Apoi, sute de colegi au hotărât în 2001 să înființeze propria asociație. ARSM Arad a fost înscrisă la judecătoria în 2002, cu scopul de a promova pedagogia Freinet.

Din septembrie 2002 la Școala nr. 15 din Arad se utilizează, cu acordul IȘJ, tehnicile pedagogiei Freinet.

Am descoperit, în nr. 4 din 1939, al revistei pedagogice și culturale a Asociației învățătorilor din județul Arad "Școala Vremii", că la noi pedagogia Freinet a mai fost abordată.

Căzându-i în mână lucrarea d-lui Biciulescu, "Curente și reforme noi în școlile din apus", în care era descris noul curent al tipografiei în școală, cu întemeietorul lui, C. Freinet, învățătorul arădean Ghe. Martin s-a hotărât a-l urma.

Acesta scrie: "Nu putea fi în Aciuva mea vorba de tipografie, deocamdată, dar cu ajutorul cooperativei, de șapirograf, da! "

Mai adaugă: " Atunci să fi văzut activitate, străduință, emulație, nu pentru medalie, ci pentru a-și imprima ei, nu altul, compunerea, desenul, produsul minții lor! Cum tremura de bucurie când așternea pe hârtie! După o săptămână fiecare s-a dus acasă cu *Revista școlărilor din A. Iancu*, botezată *Gând curat*.

Astfel îmi văzui realizat gândul de ani și imprimând câteva numere, mai avusei de observat ceva. Revista, ce purta data: Primăvara, avea întrânsa desene potrivite vremii: ghiocci, berze, viorele, brândușe, etc.; Compuneri: După cuihuri, Lucrări de primăvară în grădina de pomi, Jurnalul zilei cutare (După brândușe), Ștefan cel Mare, etc. așadar toate în legătură cu primăvara.

Programa nouă ia în considerare că trăiesc, pe acest pământ, la care sufletul meu reacționează. Primăvară era nu numai afară, ci și în clasă și în caiet și în capetele noastre, ba și în revistă. Trăiau, nu glumă!?!

Metoda are în ea sâmburele întregii pedagogii ultramoderne, îndemnând copilul mai mult spre activitate, spre spontaneitate și nepunându-i piedici.

Concentrarea materialului pe *materii de învățământ* nu convine noii metode precum nici calapoadele de lecții făcute de *pedagogul de școală nouă*, unde educatorul nu este decât un meșteșugar care are însărcinarea să facă lecții după o rețetă dictată de un doctor oarecare căreia i se zice *metodă*".

Învățătorul își exprima speranța că această pedagogie va fi aplicată în toate școlile.

A fost deci, în tradiția învățământului românesc racordarea la noile curente, iar pedagogia Freinet a fost de timpuriu abordată.

Înv. Dolha Dorina
Secretar ARSM Arad

Învățătorii arădeni - școală cu școală

Clasele I-IV ale Gr. Șc. „Ghe. Lazăr” din Pecica pregătesc pentru Ziua Copilului serbări, concursuri și dansuri. # La 1 Iunie Șc. „A.Vlaicu” va marca și „Ziua Școlii”. La revista „ProVlaicu” au acces și elevii ciclului primar. # Ciclul primar de la Gr. Șc. „M.Veliciu” din Chișineu Criș a fost dotat cu 8 calculatoare și un copiator. # Șc. nr.2 Sântana a găzduit faza județeană a olimpiadei de limba rromani și în curând va inaugura noua clădire a ciclului primar realizată cu sprijinul Băncii Mondiale. # Serbarea de Crăciun a școlii „Scânțtea” a fost apreciată de părinți. # Școala din Țipari II a fost dotată cu un calculator destinat ciclului I-IV. # Școala din Semlac are un laborator de informatică legat la internet. # Revista „Micii povestitori” a ciclului primar de la „Ghe. Lazăr” din Pecica a ajuns la al doilea număr. # Școala nr. 11 organizează „Ziua porților deschise” în 15 mai, iar la revista „Gaudeamus” au acces și școlarii mici. # Școala nr.3 Pecica contează pe un proiect de renovare la standarde europene. # Elevii ciclului primar de la gr. șc. Nădlac pregătesc programe pentru Ziua Copilului și speră în finalizarea unui grup social modern. # Școala din Turnu a marcat festiv ziua de 24 Ianuarie. # Școala nr.15 a participat la „Ziua primăverii în Europa” primind în 21 martie pliante și reviste de benzi desenate de la Uniunea Europeană. # La Școala „A.Iancu” apare semestrial revista ciclului primar „Crăișorul”. De 1 Iunie se va desfășura programul „Veniți cu noi” și excursia „Pe urmele istoriei” (înv.Șerb, Ghender,Ristin). # Școlarii din Șeitin au participat la acțiunea de întreținere a zonelor verzi „Prietenii naturii”. # Grupul Școlar „Ion Creangă” din Curtici a primit 25 calculatoare de la MEC. # Învățătorii de la gr. șc. „M.Viteazul” din Ineu au un cabinet de pedagogie Freinet. Patru clase primare au fost dotate cu mobilier prin intervenția doamnei Nadine Peres din Reze –Franța. # Secția germană a școlii „A.Vlaicu” participă anual la „Sărbătoarea Lampioanelor”. # Școala nr. 6 de atâtea luni în incertitudine. # La „A.Iancu” s-a organizat dezbaterea „Evaluarea și autoevaluarea”. # Ciclul primar din Nădlac a realizat un spectacol de 8 Martie precedat de un schimb de experiență între învățători pe tema lucrărilor din domeniul „arte” ce pot fi realizate cu acest prilej. #La Liceul Pedagogic, în cadrul parteneriatului școlar „Comenius 2”, elevii claselor

primare îndrumați de învățătoarele lor (înv. Iovin Ileana, înv. Costea Edita, înv. Vlaicov Iuliana, înv. Crișan Mariana, înv. Farcaș Lavinia, înv. Olariu Daciana) au confecționat măștișoare pe care le-au expediat copiilor din Germania, Suedia, Anglia și Letonia. #La Colegiul Național Elena Ghiba Birta se schimbă echipa managerială. Învățătorii claselor primare speră ca noua echipă managerială să acorde mai multă importanță ciclului primar. #La Centrul Școlar Arad ciclul primar a intrat într-un parteneriat, proiectul „Socrates”, care vizează experimentarea în cadrul activității la clasă a muncii în echipă. În proiect sunt implicate cinci țări: Olanda, Norvegia, Italia, Polonia și România și va intra în derulare începând cu anul școlar 2003-2004. #Dascălii de la Școala Generală Nr.1 Arad au sărbătorit ziua de 8 Martie la restaurantul Central, prilej de intensificare a comunicării, de schimbare a opiniilor, de a se simți bine toți: învățători și profesori. #Învățătorii de la Școala Generală Nr.3 Arad au realizat recenzarea populație școlare de 6-7 ani, pentru stabilirea posturilor de învățători în anul școlar 2003-2004. #La Școala Generală Nr.4 „Ioan Slavici”, învățătorii claselor a IV-a au dezbătut tema „Țelul nostru: Nu doar informăm minți, ci, mai ales, formăm personalități!”. Învățătoarea clasei a III-a B Ancuța Săvan a susținut o reușită activitate de cerc pedagogic. #La Școala Generală Nr.5 Arad a avut loc, într-un cadru festiv lansarea revistei „Clopoșel” având ca motto: „Apare din AN NOU în PAȘTE”.

Asociația Învățătorilor din județul Arad - om cu om

Elevii doamnei Monica Incicău de la Șc. nr. 7 au redactat revista clasei „Prichindel”. # Claudia Boariu de la Șc. nr. 15 își pregătește lucrarea de licență din pedagogia Freinet. # Clasa doamnei Carmen Crișan de la Șc. „A. Vlaicu” a primit din partea „Deborei” o bibliotecă și a realizat expoziția „Micului colecționar” înregistrată și pe CD. # Elevii învățătoarelor Florica Mocuța și Florica Julean din Curtici corespundă cu elevii doamnei Viorica Faur din Roșia Nouă și ai doamnei Ileana Iovin de la „D. Țichindeal”. # Domnișoara învățătoare Larina Ardelean din Curtici este studentă la academia de muzică „Gh. Dima” din Cluj, iar clasa sa corespundă cu clasa doamnei Rodica Ghender de la Șc. „A.Iancu”. # Elevii doamnei Dorina Dolha de la Șc. 15 corespundă intens cu elevii doamnei Mariana Foltean de la Șc. „A.Iancu”. # Clasa doamnei Camelia Sachelaru de la Șc. nr. 9 a realizat revista „Clopoțel”. # Învățătoarea Daniela Tomșa de la Șc. 4 „I.Slavici” a încheiat cu bine prima sesiune și poate fi mândră de elevii săi calificați la faza pe țară a olimpiadei de ed. civică. # Ani mulți în învățământ îi dorim învățătoarei debutante Alina Flueraș de la Șc. „Sf.Ana” din Sântana. # Învățătoarea Floare Moș de la Gr. Șc. „M.Velici” din Chișineu Criș a susținut o activitate demonstrativă la abilități practice în cadrul cercului pedagogic zonal. # Adriana Tocaci de la Șc. 2 Sântana pregătește al doilea număr al revistei ciclului primar „Isteții”. # Învățătorul Ioan Măgulean din Cinteș a organizat balul mascat „Carnavalul primăverii”. # Învățătoarea Adriana Manea de la Șc. „Scânteia” a susținut o

activitate demonstrativă privind comportarea civilizată în cadrul cercului pedagogic la clasele simultane. # Annamaria Mager din Țipari a organizat o serbare pentru Ziua Femeii. # Elevii doamnei Florica Mînzat din Șiclău au oferit mamei cadouri confecționate de ei și un moment artistic. # Ioana Anghelin de la Șc nr.5 și-a luat toate examenele de semestru în anul II la facultate. # Felicitări colegei Luiza Talpeș de la Lic. Teologic Baptist care a devenit recent mămică fetiței Ana Maria. # Anca Păștean a susținut în cadrul cercului pedagogic activitatea demonstrativă „Învățarea prin cooperare”. # Aceeași temă a fost abordată și de doamnele învățătoare Mariana Crișan și Ileana Iovin. # Învățătoarea Ana Ciosici din Șofronea a fost propusă pentru salariu de merit datorită rezultatelor deosebite. # Adela Căpățână a susținut o lecție demonstrativă apelând la munca pe echipe, iar Corina Katay a prezentat colegilor exerciții de comunicare nonverbală și ascultare activă. # Soțul doamnei Florica Mocuța a primit „Premiul de excelență” al Uniunii Scriitorilor și sperăm să îl avem ca invitat la o întâlnire a asociației noastre. # Revista „Echipa Fantastică” a clasei doamnei Diana Maghici de la Șc. 15 are și rubrică destinată grădinițelor din cartier. # Alina Lulușan realizează importanța punerii în valoare a personalității dinamice și prin analiza comportamentului fiului său. # Angela Don de la Șc. 5 a organizat un program literar artistic închinat mamei. # Proiecte de corespondență școlară realizează elevii învățătoarelor Bianca Hirina și Florentina Tudor de la Șc. „A.Vlaicu” cu elevii doamnelor Daciana Olariu de la „D. Țichindeal” și Emilia Nacov de la Șc. nr. 11. # Floare Furdea de la Șc. 11 lucrează în parteneriat cu Grădinița PN 8. # Floare Maghera de la Șc.5 a organizat o reuniune destinată sărbătoririi zilelor de naștere ale elevilor. # Doamna Rodica Ghender își îndreaptă gândurile de recunoștință spre

înv. Felicia Rusu - model de perseverență, tenacitate, hărnicie, generozitate, luciditate față de sine și toleranță față de semenii. # Nicoleta Molnar și Daniela Vădăsan pregătesc „Carnavalul veseliei”. # Domnul Ioan Ciordaș a donat asociației noastre două seturi de fișiere matematice din Elveția. # Același gest la făcut domnul Viorel Binchiciu cu o biografie a lui Mihai Veliciu. # Domnele Oana Tătaru și Tereza Popa de la Șc. nr.9 pregătesc Ziua Copilului. # Învățătorii Codrin Iovin și Viorel Dolha inițiază o corespondență școlară între clasele lor. # Floarea Opruț de la Șc. 5 a pus suflet în popularizarea concursului european de matematică „Cangurul”.

Către învățători!

1. Pentru revista Asociației Învățătorilor din județul Arad „Quo vadis” facem apel să trimiteți materiale de publicat (puncte de vedere personale, puncte de vedere pe care doriți să le susțineți și asociația, creații literare personale, materiale cu conținut științific de specialitate, exemple de bună practică, semnalare de apariții editoriale, evenimente, parteneriate, biografii ale unor mari învățători de altădată, interviuri cu mari învățători pensionari, oferte etc).

2. Pentru rubrica permanentă în care dorim să apară scurte informații despre fiecare școală în parte (cu tangență și asupra claselor primare) vă rugăm să redactați despre școala dumneavoastră, dar și despre școlile din zonă (cu consultarea colegilor de acolo) texte foarte scurte de tipul celor din prezentul număr.

3. Pentru rubrica ce se vrea permanentă „**Asociația Învățătorilor din județul Arad- om cu om**” vă rugăm să

redactați foarte scurte texte despre dumneavoastră și despre colegii învățători din zonă prin care să punctați o știre importantă din viața personală sau din activitatea profesională după modele precum cele din prezentul număr.

4. Așteptăm articolele dumneavoastră. Știrile scurte se primesc și telefonic. Celelalte materiale pot fi transmise scrise foarte foarte citet, fie dactilografiate, preferabil ar fi prin e-mail sau pe dischetă către unii din cei de mai jos:

-președintele asociației Viorel Dolha tel.270471, 255243, 0744195155, didactic@inext.ro

-vicepreședintei Ana Curetean tel. acasă 255342 Școala nr.3, tel. 280091

-Geta Pascu Liceul Pedagogic

-Bonca Mihaela Școala nr 11, tel. 349404

-Traian Pop din Lipova

-membrilor comitetului de redacție

-prin intermediul inspectorilor arădeni pentru învățământ primar și al responsabililor de cercuri

-CCD cu mențiunea „pentru Asociația Învățătorilor”

Sunteți invitați să faceți parte din comitetul de redacție cei doritori.

Așteptăm să răspundeți chemării lansate de noi, pentru ca în toate numerele revistei să se regăsească fiecare învățător.

Mai există numere din revista care cuprinde statutul (20 000 lei buc).

5. Taxa de înscriere în asociație pentru cei care doresc este de 50 000 lei și acest lucru se poate face oricând. Cotizația este de 200 000 lei / an și se poate plăti în rate sau la salariul din vară. Sumele se pot trimite prin cei amintiți mai sus, de recomandat să ajungă la doamna Bonca de unde se eliberează și chitanțele.

6. Trimiteți-ne adrese de e-mail la care puteți fi contactați ca să corespondăm mai repede și mai ieftin.

CUPRINS

Editorial

Avem un scop. Ce facem cu el?(V. Dolha)..... 1

Puncte de vedere

O alt fel de lume, un alt fel de dascăl(M. Gornic).....5

Războiul punctelor (A. Curetean).....8

Demers didactic/Alternative educaționale

Dezvoltarea gândirii critice (L. Chițu)..... 11

Metode alternative de învățare (Șt. Buhuș) 14

Sporirea valențelor educative ale activității de abilități practice
(R. Ghender, A. Foltean) 19

Comunicăm, utilizând dialogul (M. Barlabaș) 24

Șapte metode de a-i atrage pe copii să coopereze (C. Istrate)
.....28

Manifestări negative ale copilului față de școală (F. Furdea) 30

Multiculturalitate

Carnaval 2003 (D. Păun) 33

Tradiții ale minorităților germane (H. Pribac).....34

Proiecte

Un demers curajos (Bocu Ioan) 36

Proiectul "Învățătorii în sprijinul inițierii în scris – cititul limbii
române de peste hotare care nu-și pot cultiva limba maternă"
(A.I.A.) 40

Proiectul stagiului de formare în cercul pedagogic zonal al
învățătorilor 42

Evaluarea potențialului intelectual al elevilor clasei I (O.
Ardelean) 48

Primăvara Europeană (A. Macovei) 52

Proiecte în județul Arad (A. Mocanu) 53

Creație

Amurg (T. Pop) 55

Aproape de neființă (A. Manea)	56
Copiii! (V. Filimon)	58
Bucurați-vă (I. Bejan)	59
Școala și dascălii ei	
Ciuralexă (T. Oprea)	61
ARSM	
Calendar Freinet (A. Mureșan)	64
Tehnici Freinet (G. Moș).....	66
Tradiție "Freinet" pe meleaguri arădene? (D. Dolha)	69
Învățători arădeni – școală cu școală.....	72
AIA – om cu om.....	74
Cuprins	

Comitetul de redacție și Consiliul Director

Anul LXXI, Arad

Serie nouă: Anul II, nr. 2

Mai, 2002

Colegiul de redacție: Curetean Ana – redactor șef, Ciordaș Ioan, Pop Traian, Dolha Viorel, Czabai Doina, Tăucean Maria, Olar Alexandru, Ghender Rodica, Mureșan Ana, Bonca Mihaela, Gornic Mirela, Mocanu Aphrodita, Macovei Arabela, Avram Carmen, Bocu Ioan
Tehnoredactare: Bonca Mihaela, Mocanu Aphrodita